

Мавлид шариф (таржима)

05:00 / 14.03.2017 39653

Бисмиллаҳир Роҳманир Роҳим

Ўзининг сўнги Расулини оламларга раҳмат қилиб юборган Аллоҳ талога ҳамду санолар бўлсин!

Инсониятнинг саййиди, фаҳри коинот, Расулимиз Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи васалламга ва у зотнинг покиза оилаларига ҳамда фидокор асҳобларига дурудду саловатлар бўлсин!

Рабиулаввал ойида, хусусан ушбу ойнинг ўн иккинчи кунда мавлид маросимлари ўтказиш ва бу маросимларда мавлид асарларидан ва сўз усталарининг наъту мадҳларидан ўқиб, суюкли Расулмиз Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи васалламнинг таваллуд ойларини тантали равишда ўтказиш мусулмон оламида тақрибан минг йилдан бери давом этиб келаётган анъаналардан бири ҳисобланади. Ислом оламининг ажралмас қисми бўлган жонажон Ватанимизда ҳам бу анъана ўзига хос услубда ўтказиб келинган. Бизда энг кўп тарқалган мавлид асари Жаъфар Барзанжий раҳматуллоҳи алайҳининг «Иқдул-жавҳар фи мавлиди ан-Набий ал-Азҳар» (Порлоқ юзли Набийнинг мавлидлари хусусидаги гавҳар маржон») номли асаридир. Бу китоб бизда шунчалик кенг тарқалганки, халқ ўртасида мавлид дейилса, фақат шу асар тушуниладиган бўлиб қолган.

Ёшлигимизда ушбу асарнинг бир қисмини ёдлаган эдик. Турли мавлид маросимларида уларни ўқиб юрар эдик. Кейинроқ уларнинг мазмунини ўрганишга ҳам қизқиш ортиб борди. Бу асарнинг бир қатор шарҳлари борлигини кўриб, уларни ўқигач, халқ орасида кенг тарқалган ушбу қасиданинг маъноларини кўпчиликка улашиш истаги туғилди. Чунки кўплаб йиғинларда анинг айрим бандлари ўқиб, тингланганда, уларда нима дейилаётганини на ўқувчилар, ва на тингловчилар тушунмаётганини кузатиб юрилар эди. Бу эса мавлид тушунчасига тамоман зид ҳолат эди.

Аллоҳнинг инояти билан бу йил Рабиулаввал ойида ушбу мавлид китобини қўлдан келганча таржима қилиш насиб бўлди. Ушбу камтарона уринишни Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг таваллуд ойларига бир тўхфа бўлишини умид қилиб, кейинроқ, Аллоҳ насиб қилса, керагича кенгроқ

шарҳлаб, сиз азизларга тақдим қилишни ният қилган ҳолда, ҳозирча бор таржимани эътиборингизга ҳавола қилмоқчимиз. Фикр ва мулоҳазаларингизни кутиб қоламиз.

Ўрни келганда шуни таъкидлаш жоизки, ушбу таржимада асар деярли сўзма-сўз таржима қилинган бўлиб, фақат айрим ўринларда баъзи изоҳлар берилган, холос. Шу боис, асардаги айрим хабарларнинг далиллари ҳам, уларнинг қанчалик илмий асосга эгаллиги ҳам ёритилмаган. Аллоҳ насиб қилса, китобни шарҳлашда бу жиҳатга алоҳида эътибор берилади.

Ҳасанхон Яҳё Абдулмажид

كِرَابٌ وَّ مَلَسَ وَّ لَصَّ مَّهْلَلًا لَعُ كِرَابِيَّ وَّ مَلَسِيَّ وَّ يَلَصِيَّ نَمَلٌ دَعَسَ اَهُمِّيَعَنَ وَّ نَجَلًا
عَلِيَّ

Жаннат ва унинг неъматлари (Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васалламга) салоту салом, барака тилайдиган кишилар учун бахту саодатдир.

م-ي-ح-ر-ل-ن-م-ح-ر-ل-ه-ل-ل-م-س-ب

Меҳрибон ва раҳимли Аллоҳ номи билан бошлайман.

БИРИНЧИ АТР МУҚАДДИМА

هَالِوَا وَّ هَالَانَا مَ يَلَعَتَا كَرَبَلَا ضِيَفَ اُرْدَتْسُمْ هِيَلَعَلَاتَا اذَلَا مَسَابَا اَلْمَالَا اِيَدَتَبَا

Олий Зотнинг номи ила имлони бошлар эканман, У Зотдан бизга берган ва бизни эга қилган неъматлари устига яна файзу баракотларни мўл-кўл қилиб беришини сўрайман.

هَآيَاطْمَلِيْمَجْلَالِزَكُوْشَلَا نَمَ مَائِطْتُمْمُ هَئِيْنَهَ هَؤَغَائِسُ هُدِرَاوَم مِدْمَحَب يِّنَتَاو

Иккинчидан, чиройли шукр уловларига минганча, обгиридан олинган суви ютумли ва ҳазми енгил бўлган ҳамдларни айтаман.

Обгир – дарё ва анҳорлардан сув олишга мосланган махсус жой.

يَفِيْلَقْتَنْمُ الْهَيْلِ وَالْأَوْمُ دَقَّتْ لِأَبِ فَوْصٍ وَوَمَلِ رُوْنِ الْيَلَعِ مَلَسُوا وَيْلَ صُوا
هَآبَجَلْأَوْ هَمَيْرِكُ لَلِارْعُ الْ

Илгарилик ва биринчилик васфи ила сифтланган, улуғвор бўлган порлоқ манглайларда, пешоналарда кўчиб юрувчи Нурга (Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи васалламга) саловату саломлар айтаман.

هَبَّاحْصَلْأُمُغَيَّو هَيَّوَبَّ لَلْهَرَهْاطَلْأَرْغَلْأُصْحَيَّ أَنْ أَوْضُرَّ يَلِإِعَاتَ هَلَلْأُحْنَمَتْ سَاو
هَالْأَوْ نَمَوْعَابَتْ أَلْأَوْ

Аллоҳ таолодан набавий, пок аҳли байтга хос бўлган ҳамда саҳобаю тобеинлар ва уларни дўст тутганларни ўз ичига оладиган розилигини тилайман.

طَطِخْ يَفِيْ هَؤَغَائِسُ الْنَمَاطْفَحْ وَهَيْلَجَلْأَحْضَاوْلُ الْبُسْلُ الْكُؤُلُسُ لَهَؤَغَائِدَهَ هَيْدَجَتْ سَاو
هَاطْخْ وَاطْخُ الْ

У Зотдан яна очиқ-ойдин, равшан йўлларда юришга ҳидоят қилишини ҳамда хатокорлик ўринларида ва йўлларида адашиб юришдан сақлашини ёлвориб сўрайман.

فِيْرِيْشَلَا بَسَّنْ لَلْنَمَاطَانْ هَيْرَقُبَّعَ أَنْ أَسْحَ أَدُوْرُبِّيْ وَبَّنْ لَلِدِلْ وَوَمَلِ هَؤَغَائِدَهَ هَيْرُشْنَاو
هَالْحَبُّعُ مَأْسُ مَلِ الْيَلْحَتْ أَدْقِعْ

Мен ўша улуғ насабдан безакларини қулоқлар ўзига зийнат қилиб тақиб оладиган бир мунчоқ тизиб, набавий мавлид* қиссасидан гўзал ва ғаройиб бир чопон қилиб тарқатамоқчиман.

*«Мавлид» аслида туғилиш, туғилган вақт ва пайт деган маъноларни англатади. Бу сўз кўпинча Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг туғилишларига ва уни нишонлашга нисбатан ишлатилиб, кейинроқ шу йиғинларда ўқиладиган Набий соллаллоҳу алайҳи васалламнинг сийратларига доир қисқача маълумотларни ўз ичига олган, маълум жанрдаги рисоалар учун ҳам қўлланиладиган бўлиб қолган. Бу ерда айнан шу маъно назарда тутилган.

هَلْ لِبَابِ الْوُقُوفِ وَالْوَحَالِ نَفَ عِيَّوَقْلِهِ تُوُقَ وَيَلَاغَتِ هَلْ لِبَابِ الْوَحْبِ نِيَّعَتْ سَاوِ

Мен Аллоҳ таолонинг қудрат ва кучли қувватидан ёрдам талаб қиламан.
Зеро, Аллоҳдан ўзгада на қудрат, ва на қувват бор.

كِرَابٍ وَمَلَسَ وِلَّصَّ مُهَلِّلِ مَيْلَسَتْ وَوَالَصَّ نَمَّيَّ دَشٍ فَرَعَبَ مَيْرَكُلِّ الْهَرَبَقِ مُهَلِّلِ رَطْعِ
هَيْلَعِ

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар
ҳидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва
баракотингни ёғдиргин!

Изоҳ: Бу ибора дуо шаклидаги саловат бўлиб, ушбу мавлид китобида
мавзулар ўртасини ажратиш учун, бир пардадан бошқасига ўтишда
ажратувчи нақорат бўлиб хизмат қилади.

Бу нақорат «хушбўй қилгин» деган маънони англатувчи «аттир» калимаси
билан бошлангани учун, у билан ажратилган ҳар бир бўлак истеъмолда
«атр» деб номланиб қолган.

ИККИНЧИ АТР НАСАБИ ШАРИФ

ذُبَعْنُ بَابِ هَلْ لِبَابِ ذُبَعْنُ بَابِ مَلَسَ وَوَيْلَعِ هَلْ لِبَابِ يَلَّصَّ دَمَّخُمِ أَنْ دِيَّ سَوْهُ لُوقَافِ دُغَبِ وَ
{وَيْلَعِ نَسَلِ الْهَلْ أَصْحَ تَدْمُحِ} دَمَّخُلِ الْهَبَّيَّ شُهُمْ سَاوِبِ لَطْمَلِ

Сўнгра айтаман: У зот Абдуллоҳнинг ўғли саййидимиз Муҳаммад
соллаллоҳу алайҳи васалламдирлар. Абдуллоҳ эса Абдулмутталибнинг
ўғлидир. Унинг исми Шайбатул-ҳамддир. Унинг юксак хислатлари
мақталгандир.*

*Ушбу охирги жумла айрим нусхаларда тушиб қолган.

ءَاقْتَرِ الْيَمْتَنِي يَدِّ الْهَرِيغَمِ لُهُمْ سَاوِفَانِ مَذْبَعْنُ بَابِ وَرَمَعُهُمْ سَاوِمَشَامِ نَبِ
{هَيْلَعِ}

У Ҳошимнинг ўғлидир. Унинг исми Амрдир. У Абдуманнофнинг ўғлидир. Унинг исми Муғирадир. У олийжаноблиги сабабли юксакликка етишиш нисбати берилган киши эди.*

*Ушбу охириги жумла айрим нусхаларда тушиб қолган.

نَا لِي لِي صَوْقُلَا عَاضُقْ دَالِب ي فِ هِ صَا ق ت لِي ص ق ب ي م س ع م ح م ه م س ا و ي ص ق د ن ب ا
ه ا م ح ا م ح ف م ر ت ح م ل ا م ح ل ا ي ل ا ي ل ا ع ت ه ل ل ا د ا ع ا

Муғира Қусайнинг ўғли. Унинг исми Мужаммиъдир. Аллоҳ уни ҳурматли қилиб қўйилган Ҳарамга қайтариб, дахлсизлигини ҳимоя қилгунича, у ердан узоқда жойлашган Қузоъа* юртида бўлгани учун «Қусай»* деб номланган.

*Қузоъа – Ямандаги шаҳарлардан бири.

*«Қусай» четдаги, узоқдаги деган маъноларни билдиради.

ه م س ا و ر ه ف ن ب ا ب ل ا غ ن ب ا ب ا ي و ل ن ب ا ب ا ب ع ك ن ب ا ة ر م ن ب ا م ي ك ح ه م س ا و ب ا ل ك ن ب ا
ر ي ت ك ل ل ا ه ي ل ا ح ن ج ا م ك ي ن ا ن ك ه ق و ف ا م و ة ي ش ر ق ل ا ن و ط ب ل ا ب س ن ت ه ي ل ا و ش ي ر ق
ه ا ض ت ر ا و

Қусай Килобнинг ўғли. Унинг исми Ҳакимдир. У Мурранинг ўғли, у Каъбнинг ўғли, у Луайнинг ўғли, у Фолибнинг ўғли, у Фихрнинг ўғлидир. Фихрнинг исми Қурайшдир. Қурайш уруғлари унга нисбат берилади. Ундан юқориси, кўпчилик мойил бўлиб, рози бўлганидек, Кинонийлардир.

ن م ل و ا و ه و س ا ي ل ا ن ب ا ة ك ر ذ م ن ب ا ة م ي ز خ ن ب ا ة ن ا ن ك ن ب ا ر ض ن ل ا ن ب ا ل ا م ن ب ا
م ل س و ه ي ل ع ه ل ل ا ي ل ص ي ب ن ل ا ه ب ل ص ي ف ع م س و ة ي م ح ل ا ب ا ح ر ل ا ي ل ا ن د ب ل ا ي د ه
ه ا ب ل و ي ل ا ع ت ه ل ل ا ر ك ذ

Фихр Моликнинг ўғли, у Назрнинг ўғли, у Кинонанинг ўғли, у Хузайманинг ўғли, у Мудриканинг ўғли, у Илёснинг ўғлидир. Илёс биринчи бўлиб Ҳарам майдонларига баданаларни* ҳайдаб бориб, қурбонлик қилган кишидир. Унинг пуштида Набий соллаллоҳу алайҳи васалламнинг Аллоҳ талони зикр қилиб, талбия* айтганлари эшитилган.

*Бадана – қурбонликка атаб семиртирилган туя ва қора мол.

*Талбия – ҳаж ва умрада «Лаббайкаллоҳумма лабайк. Лаббайка, ла шарика лака лабайк. Иннал-ҳамда ван-неъмата лака вал-мулк, ла шарик лак» иборасини айтиш.

هَبَّ السُّلْطَانُ بِعَدَائِهِ تَمَّ طَنْ كَلْسِ آدَهَ وَ نَانَدَعْنُ بِإِدْعَاءِ رَاوَنَ بِرَاوَنَ رَاوَنَ بِرَاوَنَ
هَبَّ السُّلْطَانُ بِعَدَائِهِ تَمَّ طَنْ كَلْسِ آدَهَ وَ نَانَدَعْنُ بِإِدْعَاءِ رَاوَنَ بِرَاوَنَ رَاوَنَ بِرَاوَنَ

Илѐс Музарнинг ўғли, у Низорнинг ўғли, у Маъаднинг ўғли, у Адноннинг ўғлидир. Мана шу гавҳарларини олийқадр, порлоқ суннат бармоқлари тизиб берган маржондир. Уни Иброҳим алайҳиссаломгача олиб чиқишдан Шориъ* ўзини тийди ва бундан бош тортди.

*Шориъ – шаръий қонунларни жорий қилувчи, юргазувчи дегани. Бу сўз фақатгина Аллоҳ таолога ва Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламга нисбатан ишлатилади. Бу ерда Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам назарда тутилган. Шу билан бирга, ушбу сўзни ишлатиш билан юқоридаги гаплар ваҳий асосида бўлганига ҳам ишора қилинган.

هُمَّ السُّلْطَانُ بِعَدَائِهِ تَمَّ طَنْ كَلْسِ آدَهَ وَ نَانَدَعْنُ بِإِدْعَاءِ رَاوَنَ بِرَاوَنَ رَاوَنَ بِرَاوَنَ

Насаб илмларига эга кишилар наздида, ҳеч шубҳасиз, Адноннинг нисбаси – мансублиги Исмоил Забиҳуллоҳ алайҳиссаломга етиб боради.

هُمَّ السُّلْطَانُ بِعَدَائِهِ تَمَّ طَنْ كَلْسِ آدَهَ وَ نَانَدَعْنُ بِإِدْعَاءِ رَاوَنَ بِرَاوَنَ رَاوَنَ بِرَاوَنَ

Порлоқ юлдузлардан тизилган бу мунчоқ нақадар буюк! Қандай қилиб шундоқ бўлмасинки, унинг қоқ ўртасида Саййиди жаҳон Расул акрам соллаллоҳу алайҳи васаллам бўлсалар?!

Шу ерга келганда муаллиф эҳтироси жўшиб, Шарафуддин Муҳаммад ибн Саъид ибн Ҳаммод Бусирийнинг (608-696х/1213-1295м) Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг мадҳларида ёзган «Ҳамзия» қасидасидан у зот алайҳиссаломнинг насабларига доир байтлардан иккита байтни иқтибос келтиради.

هُمَّ السُّلْطَانُ بِعَدَائِهِ تَمَّ طَنْ كَلْسِ آدَهَ وَ نَانَدَعْنُ بِإِدْعَاءِ رَاوَنَ بِرَاوَنَ رَاوَنَ بِرَاوَنَ

Бу шундай насабки, унинг безакларини олийжаноблик, юлдузларини Жавзо буржи мунчоқ қилиб тақиб олган деб ўйлайсан.

هُمَّ السُّلْطَانُ بِعَدَائِهِ تَمَّ طَنْ كَلْسِ آدَهَ وَ نَانَدَعْنُ بِإِدْعَاءِ رَاوَنَ بِرَاوَنَ رَاوَنَ بِرَاوَنَ

Бу улуғворлик ва маҳобат мунчоғи нақдар гўзал-а! Сиз эса, Ё Расулуллоҳ, унинг ичидаги ҳимояланган беназир гавҳарсиз!

هُدًى رَاوِي قَارِعًا لَأَنْ يُزَلَّ دَرَوًا. ۞ لِيَهْجَلَ حَافِسٌ نَمَّ يَلْعَا تَهْلَلُ أَرْطَبِ سَنَنْ مَوْبٌ مَرْكَأُو
هَؤُورٌ وَيَنْهَلُ هَدْرُومٌ يَف

Нақадар шарафли насабки, Аллоҳ таоло уни жоҳилиятнинг бузуқликларидан пок қилиб қўйибди?! Зайниддин Ироқий «Ал-Мавридул-ҳаний фи мавлидис-саний» номли китобида ўзининг бу борадаги бир хабарини келтириб, ривоят қилган.

Бу ерда имом Байҳақий Муҳаммад ибн Алийдан ривоят қилган қуйидаги ҳадис назарда тутилган:

Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам дедилар: «Албатта Аллоҳ азда важалла мени никоҳдан дунёга келтирди, зинодан дунёга келтирмади».

هَمْ سِإِلًا نَوَصَّ دَاخِمًا لَأَهَابًا ۞ دَمَّ حُمَلٌ مَّأْرَكُهُ لَأِلَّ طَفَحَ

وَمَأُو هَيْبًا لِيَلِإِ وَمَدَّأُ نَمُّ رَاعٍ مُمْبِصِي مَلَفَ حَافِسًا لَأُوكَّرَت

Аллоҳ Муҳаммад алайҳиссаломни икром қилароқ, у зотнинг номларини муҳофаза этиш учун буюк бобларини Ўз паноҳида асради. Улар Одамдан то у зотнинг ота-оанларигача – барчалари бузуқликка яқин ҳам келишмади.

Изоҳ: Бу икки байт Ҳофиз Ибн Носириддин Димашқийнинг (777-842х/1375х1438м) қасидасидан олинган.

دَبَعَنْ يَنْبَحُ يَفُهُ رَدَبَ رَدَبًا وَ ۞ يَهْلَلُ مَرْغَرِي رَأْسًا يَفُهُ رَدَبًا لَأُوكَّرَتُ يَرْسُ أَرْسًا
هَلَّلُ دَبَعًا وَنَبَأُو بَلَّ طُمُّ لَأ

Булар кўркам манглайларининг чизиқларида нубувват нури оққан даҳолардирлар. У зот алайҳиссаломнинг тўлин ойлари Абдулмутталиб ва унинг ўғли Абдуллоҳнинг пешонасида ярқираб зоҳир бўлди.

كِرَابًا وَ مَلَسَ وَ لَصَّ مَهْلَلًا لِمَيْلَسَتَ وَ لَصَّ نَمِّي دَشِي فَرَعَبَ مَرْكَأُو لَأَرْبَقٌ مَهْلَلًا رَطَّعَ
هَيْلَعُ

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар ҳидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва баракотингни ёғдиргин!

УЧИНЧИ АТР
ҲОМИЛА ДАВРИ

ئەي ورمۇل لال اوقۇل رۇشەش م ي ل ع ن ارەش م ل س و و ي ل ع ل ل ل ي ل ص و ل م ح ن م م م ت ا م ل و
ه ل ل ا د ب ع ؤ ب ا ر و ن م ل ا ن ي د م ل ا ب ي ف و ت

Ривоят қилинган машҳур гапларга кўра, у зот соллаллоҳу алайҳи
васалламнинг ҳомилаларига икки ой тўлганда оталари Абдуллоҳ Мадинаи
Мунавварада вафот топди.

ارەش م م ي ف ت ك م و ؤ ي ر ا ج ن ل ل ا ف ا ط ل ل ا ن م ي د ع ي ن ب و ل ا و خ ا ب ز ا ت ج ا د ق ن ا ك و
ه ا و ك ش و ؤ م ق س ن و ن ا ع ي ا م ي ق س

У киши Нажжор қабиласига тегишли Бану Адийлик тоғалари олдидан ўтиб,
уларнинг ичида бир ой бемор бўлиб туриб қолди. Улар у кишининг
беморликларига, касалларига қарашарди.

ن ا و ؤ ي ر م ق د ر ؤ ش ا ؤ ع س ت ج ا ر ل ا ي ل ع م ل س و و ي ل ع ل ل ل ي ل ص و ل م ح ن م م م ت ا م ل و
ه ا د ص ؤ ن ع ي ل ج ن ي ن ا ن ا م ز ل ل

Рожих сўзга кўра, у зот соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳомилаларига
қамарий тўққиз ой тўлиб, замонга ташналигининг ариши вақти келганда,

ئ ي س د ق ل ل ا ر ي ض ح ل ل ن م ؤ و س ن ي ف م ي ر م و ؤ ي س ا و د ل و م ؤ ل ي ل ؤ م ا ر ض ح

у зотнинг таваллуд кечалари оналарининг ҳузурига Ҳазиратул-Қудсдан*
чиққан бир нечта аёллар ичида Осиё ва Марям алайҳимассаломлар ҳам
ҳозир бўлишди.

* Ҳазиратул-қудсдан – жаннатнинг номларидан бири. Бу ибора луғатда
«Муқаддас кўрикхона» деган маънони англатади.

ه ا ن س ؤ و ل ا ل ت ي ا ر و ن م ل س و و ي ل ع ل ل ل ي ل ص ؤ ت د ل و ف ا ض ا خ م ل ل ا ه د خ ا و

Уни тўлғоқ тутди ва Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи васалламни жилваси
ялтир-юлтир қилиб порлаган нур ҳолида дунёга келтирди.

Шу ўринда муаллиф раҳматуллоҳи алайҳи ўз одатига кўра, иккинчи
бандда Бусурийнинг «Ҳамзия» қасидасидан иқтибос қилинган байтларнинг
давомидан яна олти байтни келтиради.

ء ا ر غ ؤ ل ي ل ؤ ن ع ت ر ف س ا ؤ ئ ي ض م ك ن م س م ش ل ا ك ا ي ح م و

Қуёшдек порлоқ чехрангиз нақадар гўзал! Ўша ёрқин кеча у сабабли
ёришиб кетган эди.

ءَاوَدْنَا وَهَمْوَيْبُ زُورْسِن - ۞يَدْلَلْنَاكَ يَدْلَلْنَا وَوَمَلْنَا ۞لَيَل

У, кундузи дин учун шоду хуррамлик бўлган таваллуд кечасидир.

ءَأَسَّنَّا ۞لَنَا نَنَّا تَمَّ لَمَّا رَاخَّ فَنَمَّ ۞بُ هَوُّ تَنَّا بَا ۞عَضَّ وَبُ تَلَّ ۞نَا مَوَّي

У кунда Ваҳбнинг қизи Омина Муҳаммад алайҳиссаломни туғиш билан дунё аёллари етиша олмаган фахру ифтихорга, шон-шуҳратга етишди.

ءَأَزَّذْنَا ۞لَنَا مَيَّ رَمَّ لُبَّ قُ تَلَّ مَحَّ ۞مَّ لَمَّا لَضَّ فَا بَا ۞مَّ وَقُ تَلَّ ۞وَا

У ўз қавмига покдомон Марям кўтариб келгандан ҳам афзалроқ зотни олиб келди.

ءَأَبَّ وَوُ ۞مَّ ۞يَلَّ ۞لَّ ۞بَّ ۞وَرَّ - ۞فُ كُ ۞لَّ ۞عَلَّ ۞لَّ ۞طَّ ۞يَ فُ ۞نَا ۞مَّ ۞نَا ۞كُ ۞دَلَّ ۞وَمَّ

Бу таваллуд туфайли куфр толесида офату вабо пайдо бўлди.

ءَأَنَّ ۞لَنَا ۞قَّ ۞وَّ ۞يَ ۞فَطَّ ۞صُّ ۞مُّ ۞لَا ۞دَلُّ ۞وَّ ۞دَقُّ ۞نَا ۞فَاتَّ ۞وَّ ۞لَّ ۞يَ ۞رَّ شُبُّ ۞تَلَّ ۞وَاتَّ ۞و

Хотифларнинг «Мустафо туғилди!» деган хушхабарлари кетма-кет янграй кетди, роҳату фароғат қарор топди.

يَبُّ ۞وَطَّفُ ۞يَّ ۞وَرَّ ۞وَّ ۞يَّ ۞وَرَّ ۞وَّ ۞وَّ ۞مَّ ۞ئَا ۞فِي ۞رَّ شَلَّ ۞لَا ۞وَدَلَّ ۞وَمَّ ۞رَّ كُ ۞ذَّ ۞نَا ۞عَمَّ ۞يَ ۞قُلَّ ۞لَا ۞نَّ ۞سَّ ۞حَّ ۞تَّ ۞سَّ ۞لَا ۞دَقَّ ۞وَّ ۞آدَهَ ۞مَّ ۞رَّمَّ ۞وَّ ۞مَّ ۞رَّمَّ ۞يَّ ۞عَمَّ ۞لَّ ۞سَّ ۞وَّ ۞يَّ ۞لَّ ۞عَمَّ ۞لَّ ۞لَّ ۞يَّ ۞لَّ ۞صُّ ۞هُ ۞مَّ ۞يَ ۞طَّ ۞عَتَّ ۞نَا ۞كُ ۞نَّ ۞مَّ ۞لَّ

Ҳа, ривоят ва ўткир мулоҳазага эга имомлар у зот алайҳиссаломнинг таваллудлари тилга олинганда ўриндан туришни мустаҳсан* санашган. Орзу ва кўзлаган мақсадининг чўққиси у зот соллаллоҳу алайҳи васалламни улуғлаш бўлган кишига тубо* бўлсин!

*Мустаҳсан – шаръан яхши, чиройли саналган амал.

*Тубо – хушнудлик, яхшилиқ; жаннат ёки жаннатдаги маълум дарахт.

۞كُرَّ ۞بَّ ۞وَّ ۞مُّ ۞لَّ ۞سَّ ۞وَّ ۞لَّ ۞صُّ ۞مُّ ۞لَّ ۞لَّ ۞لَّ ۞مَّ ۞يَ ۞لَّ ۞سَّ ۞تَّ ۞وَّ ۞يَّ ۞لَّ ۞صَّ ۞نَّ ۞مَّ ۞يَّ ۞دَّ شَ ۞فَرَّ ۞عَبَّ ۞مَّ ۞يَ ۞رَّ كُ ۞لَّ ۞لَّ ۞رَّ ۞بَّ ۞قُ ۞مُّ ۞لَّ ۞لَّ ۞لَّ ۞رَّ ۞طَّ ۞ع ۞يَّ ۞لَّ ۞ع

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар ҳидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва баракотингни ёғдиргин!

БЕШИНЧИ АТР ТАВАЛЛУД ОНЛАРИ

ءَامَّسْ لَآ يَلِإِ ءَسْأَرَأَعْفَارِضِرَأَلِآ يَلَعِ ءَيْدِيْٓ اِعْضَاوَمَّسَوِ ءَيْلَعُ ءَلَلِآ يَلَصَزَزَبَوِ
ءَالُغَوِ ءَدَدُوْسِ يَلِإِغْفِرْلَآ كَلِإِذْبِٓ اِيْمُوْمِ ءَيْلَعُ لَآ

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам икки қўлларини ерга қўйиб, бошларини юксак осмон сари кўтарган ҳолда дунёга келдилар. У зот бу кўтариш ила ўзларининг улуғликларига ва юксакликларига имо этар

ءُءَابِطٌ تَنْسَحِ يَدُّاِبُّبِجَلِّا ٓءَنَّاوِ ءَيْرَبِّلِآ رِئِاسِ يَلَعِ ءَرْدَقِدَّةٌ غَفِرَ يَلِإِ اِرِيْشُ مَوِ
ءَايَآجَسَوِ

ва бошқа барча махлуқотлардан қадрлари баландлигига ҳамда Аллоҳнинг табиат ва хусусиятлари гўзал бўлган ҳабиби эканликларига ишора қилар эдилар.

وِءَيْلِإِ رَظَنَ وَاَعْرُسُ مَلَبَقَ اَفِ ءَيْنَبَلِآ كَيْتِ اِءِبُ فُوْطِيْ وُءَوِ بِلَطْمَلِآ ذَبَعُ ءُءَمُّ تَعَدَوِ
ءَانُ مَرُوْرُسَلِآ نَمَلَب

У зотнинг оналари Абдулмутталибни чақиртирди. У эса Каъбаи Муаззамани тавоф қилаётган эди. Шу пайт у шошиб келиб, у зотни кўрди ва орзу қилиб юрган шодлигига етишди.

نَمَّ اَمَّ يَلَعِ يَلِآ اَعَاتَ ءَلَلِآ رُكُوشِ يَوِ ءَيْنَلِآ صُوْلُخَبِ اُوْغَدِيْ مَاقَ وَاَرْغَلِآ ءَبَعُ كَلِآ لَءَلِخُ دَاوِ
ءَاَطْعُ اُوْ ءَيْلَعِ ءَبِ

Абдулмутталиб у зотни порлоқ Каъбага олиб кириб, хулуси ният билан дуо қилишга турди ва Аллоҳ таолога ушбу инъом этган, ато этган неъматни учун шукроналар айтди.

ءَيْلِإِ لَإِ ءَرْدُقُلِآ دِيْبِ رَّسَلِآ غُوْطِقَمَّ اَنُوتَحَمَّ اَفِيْظَنَ مَّسَوِ ءَيْلَعُ ءَلَلِآ يَلَصَدِلُوْ وِ
ءَانُ يَلَعِ ءَيْ اَنُغَلِآ لُحُكُبَّ ءَلُوْحُ كَمَّ اَنُيْ ءَدَّ اَبِيْ ط

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам тоза, хатна қилинган, илоҳий қудрат қўли ила киндиги кесилган, муаттар, хушбўй мой сурилган, икки кўзлари лутфу иноят сурмаси ила сурмаланган ҳолда туғилдилар.

ءَاوْتَمَّ مَرْكَأُ وَاَدَّمْحُمُ ءَامَسَوِ مَعَطُأُ وَمَلُوْأُ وِ ءَيْوَسَلِآ لِيْءَبَسَ دَعَبُ ءُدَجُ ءَنَتَخَلِيْ قَوِ

Айтишларича, у зотни боболари роппа-роса етти кеча ўтгач, хатна қилдирган ва тўй қилиб, таом улашган ҳамда у зотга Муҳаммад деб исм қўйиб, тураржой, шароитларини яхши қилиб берган экан.

كِرَابٍ وَّمَلَسَ وِلَّصٌ مُّهِلَّ لِإِمِّي لَسَتْ وَهَلَّصَ نَمِّي دَشٍ فَرَعَبَ مِّي رَكُّ لَأَهَرَبَقٌ مُّهِلَّ لِإِرْطَعِ
هَلَّعِ

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар ҳидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва баракотингни ёғдиргин!

ОЛТИНЧИ АТР

ТАВАЛЛУД ЧОҒИДА - ДУНЁ

وَهُتُّو بُنْ لَأَصَاهِرَا هِي بِي غُبِّي أَرْغَ وُقْرَاوْخَ مَلَسَوْ هَلَّعِ هَلَّ لَأِي لَصِ هَتَدَالِ وَدَنْعَ رَهَطُو
هَابَتْ حُمُ وَيَلَّعَتْ هَلَّ لَأُرَاتُ حُمُ هَنَّ أَبَّ أَمَّ الْعِ

У зот соллаллоҳу алайҳи васалламнинг таваллуд топиш онларида нубувватларига пойдевор қўйиш ва у зотнинг Аллоҳ таолонинг танланган ва сайланган бандаси эканларини эълон қилиш учун турли ғайриодатий ишлар, ғаройиб ҳодисалар юз берди.

مُؤْجُنْ لَأَتَمَّ حَرَو هِي نَأْطِي شِلَّ لِسُ وُفْنِ لَأُووَدَ وَهَدَرَمُ لَأَهَنَعُ دُرَّ وَأَطْفَحُ أَمَّ سِلَّ تَدِي زَفِ
هَأَقْرَمَ لَأَحِ يَفِي مِّي حَرُّ لَكِ تَأَرِّي نِ لَأ

Осмоннинг муҳофазаси кучайтирилди ва саркаш жинлар, шайтоний нафс эгалари ундан қувиб ҳайдалди. Ўтли юлдузлар ҳар бир малъунни чиққан заҳоти тошбўрон қиладиган бўлди.

مَحَلُّ دَاهُو أَوْزُونُ بَتَرَانَتْ سَأُو هِي زَهْرُ لَأُحُنَّ لَأَلْ مَلَسَوْ هَلَّعِ هَلَّ لَأِي لَصِ هَلَّ لَأِي تَدَلَتْ وَ
هَابُرُو

Нурафшон юлдузлар Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи васалламга паслаб, яқин келди. Уларнинг нури билан Ҳарамнинг пастлигу баландликлар мунаввар бўлди.

نَمَّ أَهَارَفِ هِي رَصِي قِلَّ لِمَ شِلَّ لَأُرُوصُ قُ هَلَّ تَأْضَأُ رُونُ مَلَسَوْ هَلَّعِ هَلَّ لَأِي لَصِ هَلَّعِ مَحَّ حَو
هَأَنَعِ مَوُ هُرَادَ هَكِّ مَحَّ أَطَبِ

حُجَّارِ لَوْ اَوْ رَمَّ اَمَّ لُغَلِّ لَ لَ اَوْ قَا يَلَّ عِ اِهْمَوِي يَفَو اِهْرَهْ شِ يَفَو وَهَتْ دَالُو مَاعِ يَفَ فَلَ تَحْ اَوْ
يَدَّلَا لِي فَلَ اِمَاعُ نَم لِّ وَا لْ اِغْيَ بَرَّرَهْ شَرْشَعَا يَنَا ثِ نِي نُنْ اِلَا مَوِي رَجَفَ لِي بُقْ اَهَنَّ اُ
هَامَحَّ وَ مَحَّ لَ لَ نَعِ يَلَا عَاتُ هَلَلَا هَدَّصَ

Уламолардан ривоят қилинган сўзларга кўра, у зот алайҳиссалом туғилган йил, ой ва кун ҳақида ихтилоф қилинган. Рожих гап шуки, фил йилининг рабиъулаввал ойининг ўн иккинчи куни тонг олдида туғилганлар. Ўшанда Аллоҳ таоло филнинг Ҳарамга келишини тўсиб, уни ҳимоя қилган эди.

كِرَابَ و مَلَسَ و لَصَّ مُمَّ لَلِ اِمِي لَسَتْ وَ اَلَصَّ نَمِّي دَشِ فَرَعَبَ مَيَّرَكُلَا اَهْرَبَقُ مُمَّ لَلِ اِرْطَع
هَيْعَ

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар ҳидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва баракотингни ёғдиргин!

ЕТТИНЧИ АТР РАЗОЪАТ ДАВРИ

نَحِيحَ بَهَلْ وُ بَا اَهَقْتَعَا يَّتَلَا اِي مَلَسَ اَلَا اَبِي وُ ثُ هَتْ عَضْرَا مُثَّ اَمَّ اِيَّ اَهُمَّ اَهَتْ عَضْرَا و
هَارِشُ بَبُ مَالَسَلَا وُ اَلَصَّ لَ اِي لَعِ هَدَالَا يَم دَنْعُ هَتْ فَا و

У зот соллаллоҳу алайҳи васалламни бир неча кун оналари эмизди. Кейин Сувайба Асламия эмизди. Уни Абу Лаҳаб Муҳаммад зот соллаллоҳу алайҳи васаллам таваллуд топган чоғда у зотнинг суюнчи хабарларини олиб келганида озод қилиб юборган эди.

يَدَّلَا اَهْرَمَحُ هَلَبَقُ تَعَضْرَا وُ اِي فَحَ هَبَا يَهَوَهْ مَلَسَ يَبَا وُ حُ وُ رَسَمَ اَهَنْبَا عَمُ هَتْ عَضْرَا فَا
هَارِسَ نِي دَلَا اَهْرَصُنْ يَفَا دِمُ حَ

Сувайба у зотни катта эътибор ва мамнуният билан, ўзининг ўғиллари Масруҳ ва Абу Салмаларга қўшиб эмизди. У олдинроқ дин нусратидаги ишлари мақталган Ҳамзани ҳам эмизган эди.

اِي حَ اَهَبَا يَمِ اَهْ وُ سَكُ وُ اَلَصَّ بَهْ نِي دَمَلَا نَم اَهَا يَلَلَا اُ تَعَبَا يَمَلَسَ وُ هَيْعَ لَلِ اِي لَصَّ وُ
هَارَا وُ حَا يَرْضَلَا نُونُ مَلَا اِي اَرَا اَهَلَكُ يَهَا دَرَوَا نَا يَلَا

У зотга салавоту саломлар бўлсинким, кейинроқ Сувайбага Мадинадан турли совғалар ва кийим-кечаклар юбориб турадиган бўлдилар. У ҳақиқатан ҳам шунга лойиқ эди. Бу ҳол ўлим элчиси унинг тансанини қабрга киргизиб, яширгунча давом этди.

هَذِهِ نُبَا فَالْخَلِ تَبْتَأْتَمَلْسَ لِي قَوَّيْ لِهَاجِلْ لَئِفْ لِهَ مَوْقِدِي دِي لَعَلِّي وَهَكَذَا

Айтишларича, Сувайба жоҳилият жамоаси бўлган ўз қавмининг динида ўтган. Яна унинг мусулмон бўлгани ҳам айтилади. Ибн Мандаҳ бунда хилоф борилигини исбот этиб, айтиб ўтган.

هَذَا وَقَفَلْ هَئِي دَتْمَوْقِلْ لِمُكْ دَرْدَقَنْ كَوَّيْ دُغْسَلْ لِهَ مَيْلِحْ أَتَفَلْ هَتَغَضْرَأْمُثْ هَابَاو

Кейин у зот соллаллоҳу алайҳи васалламни навқирон аёл Ҳалима Саъдия эмизди. Ҳамма унинг фақирлиги сабабли эмизишини рад этиб, кўнмаган эди.

هَذَا مِنْ نِيْمِي لِهَ نَبَلْ رُدْرُدْبْ هَئِي دَتْرَدَوَّيْ شَعْلَلْ بَقْلَحْمَلْ دَعْبْ هَئِي عَبَصْ خَأْفْ هَاخْ رَخْ أَلْ نَبَلْ أَو

Ўшанда кеч кирмасданоқ унинг турмуши ҳосилсизлик кетидан унумдор бўлиб кетди. Унинг икки кўкраги дурдек сутга тўлиб тошди. Унг кўкраги Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи васалламни, чапи у зотнинг акасини сут билан таъминлар эди.

هَئِي شَلْ أَوَّيْ دَلْ فَرَّاشْ لِهَ تَنْ مَسَوَّيْ نَغْرُقْ فَلْ أَوَّلْ أَرْهَلْ دَعْبْ تَحَبْ صَأَو

У ориқлик ва камбағаллик кетидан бой бўлиб кетди. Унинг қўлидаги қари урғочи туялар ва қўй-қўзилар семириб кетди.

هَئِي نَهَلْ هَئِي عَدْرُبْ دُغْسَلْ لِهَ زَرْطَوَّيْ نَرْوَهْمَلْمُ لِكْ هَوْبِنَاجْ نَعَبَاجْ نَأَو

Барча ранжу аламлар унинг ёнидан узоқлашди, ундан ариди. Бахт-саодат унинг гўзал турмуш либосига гул солиб, безади.

كِرَابْ وَ مَلَسْ وَ لَصْمُ لَلْ مِي لَسَتْ وَ ةَالْ صَنْ مِي دَشْ فَرَعَبْ مِي رَكْلْ هَرَبْ قُمْ لَلْ رَطْعْ هَيْ لَع

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар ҳидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва баракотингни ёғдиргин!

САККИЗИНЧИ АТР ГЎДАКЛИК ДАВРИ

يَلْعَمَاقِفُ ۞ نَابِرَةَ اَنْعَبِرُهُشَلَا يَفِيْبَصَلْاَبَشَمُوِيْلَا يَفِيْبَشَيَنَاكَو
قُطْنَلَا حِيَصَفَبِرُوُهُشَلَا نَمْرِغَسْت يَفِيْتَيَوَقَ وَسَمَخ يَفِيْشَمَوْتَاَلْت يَفِيْهَيَمَدَق
هَاقُو

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам раббоний иноят ёрдами билан бир кунда боланинг бир ойлик улғайишичалик улғаяр эдилар. Уч ойда той туриб, беш ойда юра бошладилар, тўққиз ойда фасих, равон гапира оладиган бўлдилар.

طَحُّنَمَالْازَأ و ۞ وَيَوْمَدَقَلَعُ ۞ نَمَاجَحْأَوَاهِيَدَلَفِيْرَشَلَا ۞ رَدَصِنَاكَلَمَلْاَقَشَو
هَالَسَغَجَلْتَلْاَبَو نَاطِيْشَلَا

Ҳалиманинг олдида эканларида икки фаришта у зот алайҳиссаломнинг муборак кўкисларини ёриб, ундан уюган қон лахтасини чиқариб ташлашди ва ундан шайтоннинг улушини кетказиб, уни қор билан ювишди.

هَامَتَخِرَةُ ۞ بُلْبُلَا مَتَاخَبَو ۞ اَطَاخ ۞ مُت ۞ نَامِيْاِنَاغَمَو ۞ مَكْحُ ۞ اَلَمَو

Уни ҳикматга ҳамда иймон маъноларига тўлдиришди ва уни тикиб, нубувват муҳри билан муҳрлаб қўйишди.

لَمَكْاَيَلَعَمَلَسَو ۞ هَيَلَعُ ۞ لَلَا يَلَصْأَشَنَو ۞ رِيْخَلْا ۞ مُا ۞ هَتْمُ ۞ نَمَفَلْاَبَحَجَرَفُ ۞ اَنَزَو
هَابَصَلْاَح نَمَفَاَصْوَأَلَا

Улар у зот соллаллоҳу алайҳи васалламнинг маконатларини ўлчашган эди, умматларининг – энг яхши умматнинг мингтасидан оғир келди. У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам болалик пайтлариданоқ энг мукаммал сифатлар билан униб-ўсдилар.

هَاشَخْتِيْذَا حِ ۞ اَصْمَب ۞ اَصْمِيْ ۞ نَأَمَازَح ۞ يَحْسُرِيْغَب يَهَو ۞ هُمُ ۞ اَيَلْا ۞ تَدَر ۞ مُت

Кейин Ҳалима у зотга ўзи қўрқиб турган бирор кўнгилсиз ҳодиса етишидан хавфсираб, қизғанган ҳолда, у зотни оналарига қайтариб берди.

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам тўрт ёшга етганларида оналари у кишини олиб, Мадинаи Набавия томон йўлга чиқдилар. Кейин қайтаётиб, Абвода ёки Жаҳун довонидаликларида у кишига ўлим етди.

نَمْ دَعْبُ الْمَسْلُوقِ وَالصَّلَاةُ وَالْعَهْزُ وَيَتْلُوهُ شَبَّحَ لِحُلْمِ نَمِيْمٌ هُوَ تَنْضَاحٌ هُوَ تَلَمَّحٌ وَ
هَالِوَمَّةٌ ثَرَاخٌ نَبْدِيَز

У зотни энагалари Умму Айман Ҳабашия* олиб келди. Уни у зот соллаллоҳу алайҳи васаллам кейинчалик мавлолари Зайд ибн Ҳорисага турмушга бергандилар.

*Умму Айманнинг асли исми Барака бинт Саълаба бўлиб, ҳабашистонлик чўрилардан эди.

أَدَى نَبِيْلٌ نَبِيْلٌ لِقَوِّهِ قُرَيْشِيٌّ لَعْلَعٌ أَوْ هَلَّ قَرَوِيٌّ هُوَ لِيْلٌ هُوَ مَضَفٌ بِلِّطْمٌ لِدَبْعٍ يَلْعَعُ هُوَ تَلَخُّ دَاوٍ
هَالِوَوُ هَرَّقُوْ نَمْلِحٌ حَبَّحَ بَفَّامٍ يَطْعَانُ أَشَلَّ

Умму Айман у зотни Абдулмутталлибнинг олдига олиб кирганида, Абдулмутталлиб у зотни бағрига босди, у зотга қаттиқ ичи оғриб, раҳми келди ҳамда у зотни юпатиб, чалғитишга ҳаракат қилди ва: «Бу боламнинг шаъни буюқдир. Уни ҳурматини жойига қўйиб, дўст тутган киши барака топсин! Аллоҳ хайрини берсин!» деди.

أَدَغَامٌ أَرِيثَكَ وَهَيْبَةُ أَلْأُ هُسْفَانٌ طِقَّ أَشَطَعَالِ وَأَعُوْجُ هَابِصٌ يَفُكُ شَتَّ مَلَوٍ
هَافَكَ فَمَزْمَرَاءَمٌ يَدْتَعِافُ

У зотнинг тўқ нафслари болаликлариданоқ на очлик ва на ташналикдан ҳаргиз шикоят қилмади. Кўпинча эрталабда бориб, замзам ичардилар ва шу билан кифояланар эдилар.

قِيْقَشٍ بِلِاطُوْبًا هُمَعُ هَلْفَكَ هَيْبَةُ نَمْلِ أَيَّاطِمٍ بِلِّطْمٌ لِدَبْعٍ وَدَجَّءَانُ فَبْتَخِيْنُ أَمَلَوٍ
هَلَلِدَابْعُهُ يَبَا

Боблари Абдулмутталибнинг ҳовлисида ўлим уловлари чўктирилгач, у зотни оталарининг туғишган акаси, амакилари Абу Толиб ўз кафиллигига олди.

هَابَّرَ وَنَيْنَبْلُ أَوْ سَفْنَلَا يَلْعَعُ هَمْدَقٌ وَهَيْمَحٌ وَهَمَّهٌ وَيَوْقِدُ مَزَعَبٌ هَتَلْ أَفَكَ بَمَاقِفِ

У бу кафилликни кучли матонат билан, ҳиммату ҳимоя билан бажарди ва у зотни ўзидан ҳам, болаларидан ҳам устун қўйиб, тарбия қилди.

هُفَرَعَوَّ وَيْمِشَلِدَالْبِلَالِيْلِبِاطُوْبَأْمَعِ هَبَلَحَرَّهَنْسَ عَرَشَعِي تَنْتَا عَلَبْ أَمَلَو
هَأَوْحَوَّ وَوُبْنَلِلْفَصَوَّ نَمُ هَزَاحْ أَمَبْ أَرِيْحَبْ بِيَهَارَلِلْ

Ўн икки ёшга етганларида у зотни аммакилари Абу Толиб Шом юртларига сафарга олиб чиқди. Роҳиб Баҳиро ўзи билган, ўрганиб чиққан нубувват сифатлари асосида у зотни таниб қолди.

الْوَرْحُ وَالْوَرْحُ شَلِلْ هَلْ دَجَسْ دَقَّ هَيْبَنْ وَهَلْ لَلْ وُسْرَرْ وَنِيْمَلْ أَعْلَلْ دِّيَسْ هَارَأْ يِيْنَلْ لِقَو
هَأَوَّ يِيْبَنْ لَلْ لِنْ أَدُجْسَ يِي

У деди: «Мен уни оламларнинг саййиди, Аллоҳнинг расули ва набийи эканини кўрмоқдаман. Чунки унга дарахтлару тошлар сажда қилмоқда, улар фақат набийгагина сажда қиладилар.

دَقَّ وَوُبْنَلِلْ أَمْتَا حَيْفَتَكَ نِيْبَوَّ وَيْ وَأَمْسَلِلْ هَمِي دَقْلَلْ بْتُكْلَلْ يِي فُتَعَنْ دُجَنْ أَنْ لَو
هَالَعَوَّ وَرُونَلِلْ هَمَّ

Биз унинг мақтовини қадимий самовий китобларда кўрганмиз. Унинг икки кураги ўртасида нубувват мўҳри бўлиб, уни нур қоплаб, ўраб олгандир».

نَمْ زَوَاجِيْ مَلَوَّ وَهَبَ عَجْرَفَ هَيْدُوْهَيْ لَلْ نِيْدَلْ هَأْ نَمْ هَيْ لَعَّ افْوَحَتْ هَكَمْ يِي لَلْ هَدْرَبْ هَمَّ عَرَمَأْ وَ
هَارْصُ بَسْ دَقْمَلْ مِشَلِلْ

Кейин у яҳудий динидаги кишилардан хавфсираб, амакиларига у зотни ортга қайтаришни буюрди. Амакилари муқаддас Шомдан нарига ўтмай, у зотни олиб Бусрога қайтди.

كِرَابَوَّ وَ مَلَسَوَّ لَصَّ مُمَّهَلْ لَلْ مِي لَسَتْ وَهَالَصَّ نَمْ يِي دَشْ فَرَعَبْ مِي رَكْلَلْ هَرَبَقْ مُمَّهَلْ لَلْ رَطْع
هَيْ لَعَّ

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар ҳидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва баракотингни ёғдиргин!

ЎНИНЧИ АТР

БУСРОГА САФАР ВА ТҲЙ

هَيَّتْ فَلَاحِجِي دَخَلِي رَاجَتِي فِي رِصْبِي لِي رَفِاسٌ نَسَنِي رِشَعِي وَسَمَخَ لَبِ امِّ لَو
هَانَ امُّ بُمُوقِي وَهُمُ دَخِي رَسِي مَاهُمُ الْغُوعَمُ

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам йигирма беш ёшга етганларида,
навқирон ёшдаги аёл Хадижанинг тижорат карвони билан Бусрога сафар
қилдилар. У зот билан Хадижанинг ғуломи Майсара ҳам бор эди. Майсара у
зотга хизмат қилар ва у зот кўзлаган ишларни бажарар эди.

أَلْظَهْرُ يَلِي لِي لَامٌ ذِي فَعْرَفٍ هِيَ نَارُ صُنَّ لِي بِهَارِ أَرْوُطِ سَنَدِ عَمَّ وَصِي دَلِي رَجَشَ تَحْتِ لَزَنٍ وَ
هَأَوًّا وَفِرَاوُلًا

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам насроний роҳиб Настуронинг кулбаси
ёнидаги бир дарахт тагига келиб тушдилар. Настуро дарахтнинг кенг
соясининг у зот томон бурилиб, пана қилиб турагнидан у зотни таниб
қолди.

هُلَلِ الْهَصَخُ دَقُّ لُؤْسَرٍ وَهِيَ قِنْدِ تَأْفِصُ وَذِي بَنِّ الْإِطْقِ رَجَشَ لِي وَهَذِهِ تَحْتِ لَزَنٍ امِّ لِقِ
هَبَّ حَوْلِي أَضْفَلِبِ

У: «Бу дарахтнинг тагига покиза сифатли набийгина, Аллоҳ олий
фазилатлар билан хослаган, сийлаган расулгина тушади», деди.

مَعْنَبُ بَعْجِ أَفِي فَخْلِي أَمَّ الْغُلَّ ارَاهُ طِئْسُ أَرْمُحِي هِيَ نِيْعِي فِي أَرْسِي مِلَّ لِقِ مُث
هَاجَّ وَتَوَّهَ نَظَامِي دَلِي قَحْفِ

Кейин махфий аломатларни билиш мақсадида Майсарага: «Унинг кўзида
қизиллик борми?» деди. Шунда у: «Ҳа», деб жавоб берди. Шундай қилиб,
унинг гумон қилиб турган, кўзлаб турган нарсаи тўғри бўлиб чиқди.

مَزْكُ أَفِي نَمُّ هِنِ إِفِي وَطِي نَسْحِ وَمَزَعِي قِصْبُ عَمُّ نَكُّ وَهُوَ قِرْفُ تَالِ رَسِي مِلَّ لِقِ مُث
هَبَّ تَجَّ أَوْ هُوَ بِنِّ لِبِ يَلِ لِعَاتُ لَلِ

Сўнгра у Майсарага: «Ундан ажрамагин, у билан чин азму қарор ва яхши
ният билан бирга бўл. Чунки у Аллоҳ таоло нубувват билан мукаррам
қилган ва танлаб олган кишидир», деди.

وَسَأَرِي لِي عِنَّا كَلَمٌ وَيْلِي فِي لُؤْسَرٍ نَسْنِي بِي هُوَ الْبِقُ مَجِي دَحِي هَتَّ أَرْفِ كَمِي لِي دَاعٌ مُث
هَالَطُ أَدَقِي سَمَّ شَلِّ حَضُّ نَمِي فِ رِشَلِ

Кейин у зот соллаллоҳу алайҳи васаллам Маккага қайтдилар. Хадижа
болохонада бир гуруҳ аёллар ичида туриб у зотни кутиб турар экан,
муборак бошлари устида иккита фариштанинг қуёшнинг нуридан тўсиб,
соя солиб турганини кўрди.

نَمَّ هَيْدَلْ عَدَّوْ اُوْبِهَارْلَا اَهْلَا قَامَبَو هَلْ كَرْفَسْلَا يِفْ كَلْ اَزْ يَارُّ نَابُ رَسْ يَمَّ اَهْرَبْ اَوْ
هَامَنَو اَهْ بَرَّ رَا جَّ تَلْ كَلْ ت يِفْ هَلْ لْ اَفْعَا صَوَّ هَيْ صَوْلَا

Майсара унга ўша нарсани тамоий сафар асносида кўрганини ҳамда унга роҳиб айтган ва унга тайинлаган тавсияни айтиб берди. Аллоҳ ушбу тижоратда фойдани, даромадни икки барабар кўп қилиб берди.

اَهْسَفَن يَلْ اِهْتَبَطَخَفْ هَيْ رَبُّ لَلْ يَلْ لَلْ اَهْلَا لُوسَرُّ نَهْ تَعَمَسَو تَارَّ اَمَبَّ عَجَّ يَحْلَن اَبَفْ
هَائِي رَّبِّي طَهَبْ اَمَّ يَلْ اَمَّ اِلْ نَمَّ مُشْتَلْ

Хадижа розияллоҳу анҳога кўрган, эшитганларидан у зотнинг Аллоҳнинг бутун махлуқотларга юборган Расули эканлари равшан бўлди ва у зотга иймон келтириш билан унинг ёқимли ҳидининг хушбўйлигини ҳидлаш учун у зотга ўзи учун совчи бўлди.

نِي دَوْلَضَفْل اَهْي ف اُوْبَعَرْفْ هَيْ قَّتْ لَلْ رَّبُّ لَلْ اَهْلَا وَدَمَّ هَيْ لَلْ اِهْتَبَطَخَفْ اَمَبُّ هَمَّ اَمَّ عَا رَّبَّ اَفْ
هَاوَهْي مَوْقِلْ اَمَّ لُكَّ بَسَّ حَوْلْ اَمَّ لَلْ اَمَّ جَوَّ

У зот ушбу олийжаноб, парҳезкор аёлнинг таклифини амакиларига айтдилар. Улар Хадижанинг фазли, дин-диёнати, жамоли, моли ва насаби эътиборидан унга рағбат билдиришди. Ҳамма у зот соллаллоҳу алайҳи васалламни ҳавас ҳам қилди.

دِمَّ اَحْمَبَّ هَلْ لَلْ اِمَحْ نَّ اُدَّعَبَّ مَّ لَسَو هَيْ لَعْ هَلْ لَلْ يَلْ صَهْ يَلْ ع يَنْ ثَاوْبَلْ اَطُوْبْ اَبَطَخَو
هَارُّسْ هَيْ ف دَمَّ حَيْ مَّ يَطْعُ اَبَّنُّ هَلْ دَعَبَّ هَلْ لَلْ اَوَّوْ هَوْلْ اَقَوَّ هَيْ نَسَّ

Абу Толиб никоҳ хутбасини ўқиди ҳамда Аллоҳга юксак мақтовлар билан ҳамд айтгач, у зот соллаллоҳу алайҳи васалламни мақтади ва: «Аллоҳга қасамки, бунинг ишлари мақталадиган бир буюк келажаги бордир», деди.

اَهْتَدَاعَسَّ قَبَّ اَسْلَا هُوْ اَلْ لَيْ قَوَّ اَهْمَّ عَ لَيْ قَوَّ اَهْوَبَّ اَمَّ اَلَّ سَلْ اَوْ هَا لَّ صَلَّ اَهْ يَلْ عْ هَنْ مَّ اَهْ جَّ وَزَفْ
هَامَّ سَلَّ يَلْ حَلَّ اَمَّ سَابَّ يَدُّ اَلَّ اِلَّ وَدَالَ وَ اَلَّ كْ اَهْدَلْ وَ اَوْ هَيْ لَزَّ اَلَّ

Хадижани бахти кулиб боққани сабабидан отаси, бир қавлда амакси, яна бир қавлга кўра, акаси у зот соллаллоҳу алайҳи васалламга турмушга берган. У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам Халилнинг номини қўйган ўғилларидан бошқа барча фарзандларини Хадижадан кўрган эдилар.

كِرَابٌ وَ مَّ لَسَوَّ لَّ صَّ مَّ هَلْ لَلْ اِمَّ يَلْ سَتَوَّ هَا لَّ صَّ نَمَّ يَدَّ شَ فَرَّعَبَّ مَّ يَرْكُلْ اَهْرَبَّ قَّ مَّ هَلْ لَلْ اِرَّ طَعَّ
هَيْ لَعَّ

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар ҳидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва

баракотингни ёғдиргин!

ЎН БИРИНЧИ АТР КАЪБАНИНГ ТАЪМИРИ

وَبَعَثْنَا لَأَشْيُرُقُوتَ نَبَّهَ نَسَنَ نَيَّثَالَتَ وَاسْمَ مَخَمَلَسَ وَهِيَ لَعْلُ لِيَصَّعَلَبَ أَمَلًا وَ
وَعَفَرَدَارًا لِكُفِّ دَوْسَ الْإِرْحَاجِ لِعَفَرِي فِ أَوْعَزَانَتِ وَهِيَ حَطَبُ الْإِلِوُيِّ لِبَابِ أَوْعَادِصْنِ الْإِ
هَاجِرَ

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам ўттиз беш ёшга кирганларида Қурайш
Каъбани қайта қуришга киришди. Чунки у Абтахнинг сели туфали ёрилиб
кетган эди. Ҳажарул-Асвадни қўйиш устида низолашиб қолишди. Улардан
ҳар бири уни қўйишни истар ва шуни умид қилар эди.

يَلِيْلِ أَوْعَادَتٍ مُثَّ هِيَ بِصُغْلٍ تَيَّوَقَّوْ لَاتِ قَوْلِ الْيَلَعِ أَوْفَلِ أَحْتَوُلِ أَوْ لِي قَوْلِ الْمُطْعَمِ وَ
هَ أَنْ أَوْ بِئِصِّي أُرِيذِي لِزَمِ الْإِ أَوْضَوْفَ وَأَصْنِ الْإِ

Гап-сўз кўпайиб, урушишга қасам ичишди, ирқчилик авжига чиқди. Кейин
бир-бирларини инсофга чақириб, ишни тўғри фикрлай оладиган ва ўйлаб
иш кўрадиган кишига топширадиган бўлишди.

هَلَلِ لِيَصَّيْبُنَّ لِنَاكَ فَهِيَ بِيَّيَّشِلَاةَ نَدَّسَ لِبَابِ نَمِ لِحَادِلِّ وَأَمِي كَحَتَبِ مَكْحَفِ
هَاضَرَنَ وَهَلَبَقَنَ أَنْ لِكُؤُ نِي مَ الْإِ أَدَهْ أَوْلِ أَوْفَلِ لِحَادِلِّ وَأَمِ لَسَ وَهِيَ لَعْلُ

Улар Бану Шайбалик Ҳарам хизматчилари* эшигидан биринчи бўлиб
кирган кишини ҳакам қилишга ҳукм қилишди. Ундан биринчи кириб келган
киши Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам бўлдилар. Шунда улар: «Бу Амин-
ку! Ҳаммамиз уни қабул қиламиз ва унга рози бўламиз», дейишди.

فِي رَجَحِ لِعَضَوْفِ هِيَ لَوُؤْمُ لِمُ الْإِدَهْ فِي مَكْحُحِ لِبِحِ أَصَنَ نُؤُكَيِّ نَ أَوْضَرَّ مُهَنَابُ هُؤُؤَرْبَحِ أَوْ
هَاقَتُرْمِي لِيْ اعْيَمَجُ لِيْ أَبَقَوْلِ أَعْفَرَتِ نَ رَمَّ مُثَبَّوْثِ

Улар у зотга ушбу ташвишли ишда ҳукмрон ва раҳбар бўлишларига рози
эканларини айтишди. Шунда у зот Ҳажарул-Асвадни бир кийимга қўйиб,
уни қабилалар барчаси биргаликда у кўтариб олинадиган ергача кўтариб
боришларини буюрдилар.

هَدَيْتَنِي لَسَوِيَّ لَعَلَّ يَلْعَبُ عَضْوًا وَوَعَدْتَنِي لَكَيْتَ أَهْلُكُمْ رَقَمٌ يَلْعَبُ فِيهِ رِشَالًا
هَانَ بَوَانِ الْوَعْدِ وَمِ فِيهِ رِشَالًا

Улар уни ўшал Каъбанинг бурчагидаги жойга олиб бориб қўйишди. Шунда у зот уни муборак қўллари билан ҳозирги ўрнига қўйиб, ўрнатдилар.

كِرَابٌ وَمِ لَسَوِيَّ لَعَلَّ يَلْعَبُ عَضْوًا وَوَعَدْتَنِي لَكَيْتَ أَهْلُكُمْ رَقَمٌ يَلْعَبُ فِيهِ رِشَالًا

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар хидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва баракотингни ёғдиргин!

ЎН ИККИНЧИ АТР НУБУВВАТ ВА РИСОЛАТ

يَوْمَ ذُلِّ الْأَوَّلِ قَفْوًا يَلْعَبُ عَضْوًا وَوَعَدْتَنِي لَكَيْتَ أَهْلُكُمْ رَقَمٌ يَلْعَبُ فِيهِ رِشَالًا
هَامُ حُرْبٌ مَّعَّ فِ أَرِيْدَنْ وَوَأَرِيْ شَبَّ نِي مَلْعَلُّ لِي لَعَلَّ أَهْلُكُمْ رَقَمٌ يَلْعَبُ فِيهِ رِشَالًا

Илмли кишиларнинг энг муносиб сўзларига қараганда, у зот соллаллоҳу алайҳи васаллам қирқ ёшга тўлганларида, Аллоҳ таоло у зотни бутун оламларга хушxabар берувчи ва огоҳлантирувчи қилиб юбориб, у зотнинг раҳматини ҳаммалари учун умумий қилди.

تَعَجَّلْ الْإِيَّاتِ وَالْإِيَّاتِ وَالْإِيَّاتِ وَالْإِيَّاتِ وَالْإِيَّاتِ وَالْإِيَّاتِ وَالْإِيَّاتِ وَالْإِيَّاتِ وَالْإِيَّاتِ وَالْإِيَّاتِ
هَانَ سَتَأْضِحُ بَصْرِي قَلْفَلْتُم

Аввалига олти ой тўлалигича чин, равшан туш бўлди. У зот бирор туш кўрсалар, жилвалари ярқироқ тонг ёруғидек аниқ ўнгидан келмай қолмас эди.

حَيْ رَصَبٌ كَلَّمْتَهُ أَجْفَيْتُ الْإِيَّاتِ وَالْإِيَّاتِ وَالْإِيَّاتِ وَالْإِيَّاتِ وَالْإِيَّاتِ وَالْإِيَّاتِ وَالْإِيَّاتِ وَالْإِيَّاتِ
هَأُوقُّ هَأُوقُّتِ الْإِيَّاتِ وَالْإِيَّاتِ وَالْإِيَّاتِ وَالْإِيَّاتِ وَالْإِيَّاتِ وَالْإِيَّاتِ وَالْإِيَّاتِ وَالْإِيَّاتِ

Туш билан бошланиши у зотга фаришта тўсатдан очиқчасига нубувватни олиб келиб, у зот унга қувватлари етмай қолмасин дея, башарий қувватни машқ қилидириш учунгина бўлган эди.

У зот соллаллоҳу алайҳи васалламга тунги соатларнинг бир қисмини ибодат билан ўтказиш буюрилган эди. Кейин Аллоҳ таолонинг «Бас, ўзингга осон бўлганини қироат қил ва намоз ўқи»,* деган сўзи билан у насх* қилинди.

Муззаммил сураси, 20-оят.

Насх – бирор шаръий ҳукми бошқа бир ҳукм билан бекор қилиш.

تَّوَلَّىٰ صَلَابًا حَسْبُكَ مَثَّ شَعْلَابًا نَاتَعَكَ رَوَّادَعْلَابًا نَاتَعَكَ رَهَيْلَعَضْرُفَو
هَارَسَمَهْلَيْلِي فِي سَمَّخُلَا

У зот соллаллоҳу алайҳи васалламга эрталабда икки ракат, кечқурунда икки ракат намоз ўқиш фарз қилинди. Сўнг сайр қилдирилган кечаларида беш вақт намознинг фарз бўлиши билан у ҳам насх қилинди.

هُجِي دَخُّه تَلَتَو هِي زَرَلَا هَتَّوَمَب تَمُطَعَو هَرَشَاعْلَا نِمْلَاوَش فَصْنِي فِي بِلَاط وَبَاتَامَو
هَارُعَقِي تَو نِي مِلْسُمْلَا لِي لَعُءَالْبَلَا دَشَو تَالَت دَعَب

Ўнинчи йили шаввол ойининг ўртасида Абу Толиб вафот этди. У ўлиши билан мусибат яна ҳам катталашиб кетди. Уч кундан кейин Хадижа розияллоҳу анҳо ҳам унинг ортидан кетди. Синовлар мусулмонларга мустаҳкам илмоғини боғлаб олди.

أَفِي قَتَّوْغَدِي فَيَّاطَلَا أَمَّا وَهِي دَأَلُّكَ مَلَسَو هِي لَعُءَالْلَا لِي لَصْرَهَبُ شَيْ رُق تَعَقُ وَاو
هَارُقَه بَا جِلَابَاوُن سَخِي مَلَف

Қурайш Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васалламга ҳар тур азият етказди. У зот Сақиф қабиласини даъват қилиш учун Тоиф томон йўл олдилар. Бироқ улар ўз жавоблари билан у зотнинг меҳмонликларининг ҳурматини яхши қилишмади.

تَبِيضُخِي تَحْرَجُ حَلَابُ هَوْمَرَو هِي دَبْنُ سَلَابُ هُوَبَسَف دِي بَعْلَاوَاهَا فَسَلَا هَبَاوْرُعُ أَف
هَالْعَنَاهَا مَدَلَاب

Балки улар у зот соллаллоҳу алайҳи васалламга қарши тентакларни ва қулларни гиж-гижлашди. Натижада улар хунук сўзлар билан у зотни ҳақоратлашди ва тошваранг қилишди, ҳатто у зотнинг ковушлари қонга беланди.

لَا قَف هِي بَصُعْلَا وَي وَذَاهَلَه الْكَالُو فِي لَبَجْلَا كَلَمُهَلْ أَسَفَانِي نَحَهْ كَمَلِي لِدَاعُ مَثَّ
هَالْوَتِي نَمْمُهَبَالْ صَأْنُمُهَلْلَا جُحِي نَأَاوْجُرَأِي نِي

Кейин у зот маҳзун ҳолда Маккага қайтдилар. Тоғ фариштаси Тоифнинг ушбу мутаассиб аҳолисини ҳалок қилишни сўради. Шунда у зот: «Аллоҳ уларнинг пуштаридан Ўзини дўст тутадиганларни чиқаришини умид қиламан», дедилар.

كِرَابٍ وَّمَلَسَ وَّلَصَّ مُهَلَّلًا مِلْسَتَ وَوَالَصَّ نَمِّي دَشٍ فَرَعَبَ مَيَّرَكُلًا رَّبَقٌ مُهَلَّلًا رَطَعِ
هَيْلَعِ

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар хидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва баракотингни ёғдиргин!

ЎН ТҮРТИНЧИ АТР ИСРО ВА МЕЪРОЖ

وَبِأَحْرَارٍ وَيَصْقَأُ الْإِدْجَ سَمَّ الْجِلْمِ لِأَحْلَادِ سَمَّ الْجَانِمِ نَمَّ طَقِيَّ وَدَسَجَ وَحُورَبَ يَرْسُ أُمُّ
هَالَعٍ وَرَاقُؤُلًا هَلَّجَ دَقُّ وَيَلُؤُلًا يَفَمَدًا يَأْرَفَتَاوَامَّ سَلَا يَلِإِ هَبَجُ عَوَّيَّ سُدُقُلًا

Сўнгра у зот соллаллоҳу алайҳи васаллам руҳ ва жасадлари билан ўйғоқ ҳолларида Масжидул-Ҳаромдан Масжидул-Ақсога, унинг муқаддас майдонига тунда сайр қилдирилдилар ҳамда у зотни осмонларга олиб чиқилди. Ўшанда у зот биринчи осмонда Одамни кўрдилар. Дарҳақиқат, виқор уни улуғвор қилиб, чулғаб олган экан.

يَتَوُؤُ يَدُّلَا يِيْحَيَّ وَتَلَّأَحَ نَبَاوَّ هَيْ قُتَلَا رَّبُّلَا لُؤُتَبَلَّأ نَبَا يَسِيَّ عَيْ نَأَثَلَا يَفَوَّ
هَابِصَ يَفَمَكُؤُحَلَا

Иккинчи осмонда маъсума, олийжаноб, тақводор аёлнинг ўғли Ийсони ҳамда унинг холасининг ўғли, болалигидаёқ ҳикмат берилган Яҳёни кўрдилар.

عَفَرِي دُّلَا سِي رِيْدِيَّةَ بَارَلَا يَفَوَّ هَيْ لَامَجَلَا وَتَرُؤُصَبَ قِيَّيِّصَلَلَا فُسُؤِيَّ عَيْ نَأَثَلَا يَفَوَّ
هَالَعِ أَوْ هَنَّا كَمُ هَلَلَا

Учинчи осмонда ростгўй Юсуфни чиройли суратида кўрдилар. Тўртинчи осмонда эса Аллоҳ мартабасини баланд ва олий қилган Идрисни кўрдилар.

نَمَّ دَتْرَاوْ شَيْرُقْ هَتْ بَدَكَ وَ هِي وَرَوِ لِقَعْ يَذُّ لِكَوْ قِيَّيْ صِلْ هَقْ دَصَوِ وَ هِتْ لَيْلِ يَفِ دَاعٌ مُثْ
هَأَوْعْ أَوْ نَاطِيَّ شِلْ هَلْضَا

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам шу кечанинг ўзида қайтиб тушдилар.
Сиддиқ ва барча ақлу тафаккурли кишилар у зотни тасдиқлашди. Бароқ
Қурайш у зотни яна ёлғончига чиқарди, шайтон залолатга кетказган ва
адаштирган кишилар муртад бўлдилар.

كِرَابٍ وَ مِّلَسَوِّصٌ مَّهْلَلِ مَيْلَسَتِ وَ هَالَصِ نَمِّي دَشِ فَرَعَبِ مَيْرِكُلِ لِهَرْبِ قُمَّهْلَلِ رَطْعِ
هَيْلَعِ

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар
ҳидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва
баракотингни ёғдиргин!

ЎН БЕШИНЧИ АТР ДАЪВАТНИНГ ЁЙИЛИШИ

وَبَنَامِ آفِ هِي مَسْوَ مَلِ مَائِي أَلِ يَفِ هَلْ لُ لُ سَرُّ هَنْ أَبِ لِيْ أَبِ قُلِ يَلَعِ هَسْ فَنَ ضَرَعٌ مُثْ
هَأَضْرَبُ هَلْ لُ لُ مَّهْ صَتْ خِرَاصُ نَأَلِ نَمُّ هَسْ

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам ҳаж мавсуми кунларида қабилаларга
ўзларининг Аллоҳнинг расули эканларини айтиб, тушунтирдилар. Ўшанда
ансорлардан Аллоҳ Ўз розилиги учун ажратиб олган олти киши у зотга
иймон келтирди.

رَهْ طَوِ أَوْ فَرَصْنَا مُثْ هِي قَحَّ عَيْبِ هُوْ عَيْ أَبِ وَ أَلْجَرَّ رَشَعِ يَنْ ثَلِ لِبِ أِقْلِ يَفِ مُمْ هَنْ مَّ حَحْ وَ
هَأَوَامُّ وَ هَلْ قَعْمُ تَنَ كَفِ هَنْ يَدَمِ لِبِ مَأَلِ سِ إِلِ أ

Келаси йили улардан ўн икки киши ҳаж қилди ва у зотга ҳақиқат
байъатини қилишди. Кейин қайтиб кетишди. Шундай қилиб, Ислом
Мадинада зуҳур қилди ва у Исломнинг қўриқхонаси ва турар жойи бўлиб
қолди.

هِي سَوَالِ لِيْ أِقْلِ نَمِ نَاتْ أَرْمَ أَوْ هَتْ أَلَتْ وَ وَ نُوْ بَسِ ثَلِ لِ أَلِ يَفِ هَيْلَعِ مَدَقْ وَ
هَأَرْسَ هَحَّ حَ أَبِ يَقِ نَ رَشَعِ يَنْ ثَلِ مْ هَيْلَعِ رَمَّ أَوْ هُوْ عَيْ أَبِ فِ هِي حَرَّ رَحْلِ أَوْ

Учинчи йили Авс ва Хазраж қабилаларидан етмиш ёки етмиш уч киши ва иккита аёл у зот соллаллоҳу алайҳи васалламга келиб, байъат қилишди. У зот уларга ўн иккита аслзода, мўътабар нақибларни* раҳбар этиб тайинладилар.

Нақиб – кичикроқ гуруҳ раҳбари, оқсоқол.

رَحْمَةٌ مِّنْ مَّوَدَّةِ اللَّهِ وَأَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ
وَأَنَّ أُولَئِكَ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ فِي هَذِهِ حَتَّىٰ تَضَعُوا
يَدَهُمْ وَأَن تَصِيبَهُم فِتْنَةٌ أَوْ كِتَابٌ يُصِيبُهُمْ
فِيهِمْ كِتَابٌ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فَهُمْ مُّقْتَدُونَ

Ислом миллатига дохил қишилар Маккадан улар томон ҳижрат қилишди. Улар куфрни тарк этиб ташлаб кетган, уни душман тутган кишиларга тайёрлаб қўйилган нарсаларга интилиб, ватанларини тарк этдилар.

Яъни Аллоҳ таоло ҳижрат қилган кишиларга ваъда қилган ажру савобларнинг умидида ҳижрат қилишди, уларнинг бундан бошқа мақсадлари, кўзлаган моддий манфаатлари йўқ эди.

أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ فَبِإِذْنِهِ كَفَبُوا بِالْوَدَّاعِ
إِذْ يَبَايِعُوكُمْ مَّوَءَدَّةَ اللَّهِ عِندَ رَسُولِهِ
وَهُمْ يُدْرِكُونَ لَئِن لَّمْ يَظْهَرِ عَلَيْكُمْ
فِي سِنِيكُمْ سُنَنٌ فَاعْتَدُوا لِلْحَرْبِ
كُلِّبُوا فِيهَا لَعَنَ اللَّهُ الْفَاجِرِينَ
الْمُكْفِرِينَ الْكٰذِبِينَ أُولَئِكَ
يَكُونُ أَعْيُنُهُمْ كَالْحِجَارِ
الَّتِي لَا تَنفَعُ الْبِلْغَاءَ
فِي الْحَرْبِ
وَالَّذِينَ يَبَايِعُوكُمْ
فِي الْبِلْغَاءِ
فِي الْحَرْبِ
فِي سِنِيكُمْ
فِي سِنِيكُمْ
فِي سِنِيكُمْ

Қурайш у зот соллаллоҳу алайҳи васалламнинг тездан ўз асҳобларига бориб қўшилиб олишларидан қўрқиб, у зотни ўлдириш маслаҳатини қилишди. Бироқ Аллоҳ у зотни уларнинг ҳийлаларидан сақлади ва қутқарди.

لَئِن لَّمْ يَظْهَرِ عَلَيْكُمْ فِي سِنِيكُمْ سُنَنٌ
فَاعْتَدُوا لِلْحَرْبِ كُلِّبُوا فِيهَا
لَعَنَ اللَّهُ الْفَاجِرِينَ الْمُكْفِرِينَ
الْكٰذِبِينَ أُولَئِكَ يَكُونُ
أَعْيُنُهُمْ كَالْحِجَارِ الَّتِي لَا
تَنفَعُ الْبِلْغَاءَ فِي الْحَرْبِ
وَالَّذِينَ يَبَايِعُوكُمْ فِي
الْبِلْغَاءِ فِي الْحَرْبِ فِي سِنِيكُمْ
فِي سِنِيكُمْ فِي سِنِيكُمْ

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар ҳидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва баракотингни ёғдиргин!

ЎН ОЛТИНЧИ АТР ҲИЖРАТ

لَئِن لَّمْ يَظْهَرِ عَلَيْكُمْ فِي سِنِيكُمْ
سُنَنٌ فَاعْتَدُوا لِلْحَرْبِ
كُلِّبُوا فِيهَا لَعَنَ اللَّهُ
الْفَاجِرِينَ الْمُكْفِرِينَ
الْكٰذِبِينَ أُولَئِكَ
يَكُونُ أَعْيُنُهُمْ
كَالْحِجَارِ الَّتِي لَا
تَنفَعُ الْبِلْغَاءَ
فِي الْحَرْبِ
وَالَّذِينَ يَبَايِعُوكُمْ
فِي الْبِلْغَاءِ
فِي الْحَرْبِ
فِي سِنِيكُمْ
فِي سِنِيكُمْ
فِي سِنِيكُمْ

У зот соллаллоҳу алайҳи васалламга ҳижрат қилишга изн берилди. Мушриклар ўзларича у зотни ўлим ҳовузига олиб бориш учун таъқиб қилиб, кузатишарди. Шунда у зот уларнинг олдиларига чиқиб, ҳовучлаб тупроқ олиб, уларнинг бошларидан сочдилар.

مُؤْمِنًا خَلَّالًا يَمْحَتُ اثَّالْتِ هَيْفَ مَاقَاوُ هَيْفَ مَلَابِ هَيْفَ قُيِّدَّصَلَّ زَافَ وَرَوْتِ رَاعٍ مَّأُو
هَامِحُ بَكَّانَ غَلَّأُو

Кейин Савр ғори томон йўл олдилар. Сиддиқ ўша ерда у зот билан бирга бўлишга муваффақ бўлди. У зот у ерда уч кун турдилар. Каптару ўргимчаклар у зотнинг ҳимоясида бўлди.

Савр ғори – Маккадан 4 км узоқликда, Масжидул-Ҳаромнинг жанубида жойлашган, денгиз сатҳидан 748 м баландликдаги, Аҳтал тоғидаги ғор. Ғор оғзининг баланлиги 1,25 м. ғорнинг икки оғзи бўлиб, ғарб томонидагидан Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам, шарқийсидан Абу Бакр Сиддиқ розияллоҳу анҳу кириб жойлашган.

هَلَّضَّرَعَتَ وَ هَيْطَمْرِي خَ يَلَعِ مَّسَوَّو هَيْلَعُ هَلَّالَّ يَلَّصَّوَّ وَ نَيْنَ ثَالَّةَ لَيْلٍ هُنَّ مَاجَّحَ وَ
هَاعَدَّو هَلَّالَّ يَلَّ هَيْفَ لَ تَبَّأَفُ عَقَّأَرْسُ

Душанба кечаси икковлари йўлга чиқдилар. У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам энг яхши уловда эдилар. Суроқа у зотнинг йўлларини тўсиб чиқди. Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам Аллоҳга ёлвориб, дуо қилдилар.

هَائِيَّ هَحَنَمَ فَنَامَ أَلَّةَ لَأَسَّو هَيْوَقُلَّ لَ تَبَّأَفُ لَّضَّرَأَلَّ يَفِ هَبَّ وَبُعَّيَّ مَائِأَوْقِ تَحَّأَسَفَ

Шунда унинг уловининг оёқлари қаттиқ, метин ерга ботиб қолди. Суроқа у зотдан омонлик сўраган эди, унга омонлик бердилар.

كُرَّابَ وَ مَّسَوَّو لَّصَّ مَّهَلَّ لَإِمَّي لَسَّتَ وَ تَوَّالَ صَّ نَمَّي دَشَّ فَرَعَبَ مَّي رَكُّالَّ هَرَبَقُ مَّهَلَّ لَ لَّ رَطَّعَ
هَيْلَعُ

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар ҳидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва баракотингни ёғдиргин!

**ЎН ЕТТИНЧИ АТР
МАДИНА ЙЎЛИДА**

°نُكَيْ مَلَفْ اَهْنَمَنْ بَلْ °وَأَمْحَلْ عَايْتَبَا اُوْدَارَاوْ ةِيْعَانُخْلِلْ دَبْ عَمْرُمُ اِيْلَعْدِي دُقْب رَمَو
هَ اَوْحْ دَقْ كَلْ ذَنْ مَرِيْ شَلْ اَهُؤَابْخْ

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам Қудайдда Умму Маъбад Хузоъиянинг олдидан ўтиб қолдилар. Улар ундан гўшт ва сут сотиб олмоқчи бўлишди. Аммо унинг чодирда улар истаган бирор нарса йўқ эди.

Қудайд – Робиғ билан Суҳайб ўртасидаги жой.

Умми Маъбаднинг исми Отика бинти Холид бўлган.

°تَنْدَأْفْ اَوْبَلْحْ يَفْ اَهَنْدَأْتَسَفْ ةِيْعْرَلْ اَنْعْدُجْلْ اَهْفَلْخْ تَيْبَلْ اِيْفِ ةِاشْ يَلْ رَظَنْفْ
هَ اَنْبَصَّ اَلْ بَلْحْ اَوْبَنْ اَكْوَلْ تَلْ اَقْوْ

Шунда Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам уй ичидаги ориқлигидан подадан қолган бир қўйга қарадилар-да, уни соғишга изн сўрадилар. У изн бердию: «Агар унда сут бўлганида, уни ўзимиз соғиб олган бўлардик», деб қўйди.

مَوْوَقْلْ اَنْمُ اَلْ كَيْ قَسْ وَبَلْحْ وَ تَرْدَفْ ةِيْلَوْ وَ ةَالْ وَ مَهْلْ اَعْدَوْ اَهْنَمْ عَرَّضْلْ اَحَسَمَفْ
هَ اَوْرَاوْ

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам унинг елинини силадилар ва Хожалари ҳамда Валийлари бўлмиш Аллоҳга дуо қилдилар. Шунда унинг елини сутга тўлди ва у зот уни соғдилар. У зот қавмдаги ҳар бир кишига сут ичириб, қондирдилар.

هَبْ بَهْدَفْ نَبْلْ اِيْ اَرْوَدَبْ عَمْرُؤْبْ اَعَجْفْ ةِيْلَجْ ةِيْ اَهْ اِيْدَلْ هَرْدَاغْ وَ اَنْ اَلْ مَوْ بَلْحْ مُثْ
هَ اَصْقَاْ يَلْ اِلْ بَلْحْ اَلْ

Кейин яна соғиб, идишларни тўлдирдилар-да, уни Умму Маъбаднинг ҳузурида бир равшан мўъжиза ўлароқ қолдирдилар. Абу Маъбад келди-да, сутни кўриб, қаттиқ ажабланди.

لُجْرَانْ بَرْمُ تَلْ اَقْوْفْ ةِيْنَبَلْ لِهْ رَطْقَبْ صَبْتْ تَيْبَلْ اَبْ بُولْحْ اَلْ وَ اَدْمْ كَلْ اَنْ اَلْ اَقْوْ
هَ اَنْعَمْ وَ هُنْ اَمْ تُجْ اَذْكَ وَ اَذْكَ كَرَابُمْ

У: «Бу сенга қаердан келди? Ахир уйда лоақал бир томчи сут берадиган соғин қўй йўқ эди-ку?!» деди. Шунда у: «Жисму жони баракали, ундай, бундай бир киши олдимиздан ўтиб қолди...», деди.

هَانَادُوْةَ عَبَّتْ اَوْ هَبَّ نَمَّ اَلْهُرُّ وَ لَوْ هُنَّ اَبَّ عِيَّهَلْ لِكَبَّ مَسْقَاً وِ شَيْ رُقُبْ جِاصْ اَدَهَلْ اَقَوَفْ

Абу Маъбад: «У Қурайш қабиласининг соҳибидир», деди ва агар у зотни кўрганида, у зотга иймон келтириб, эргашишини ва яқин бўлишини айтиб, барча олиҳалар номи билан қасам ичди.

عِيَّهَلْ لِكَبَّ مَسْقَاً وِ شَيْ رُقُبْ جِاصْ اَدَهَلْ اَقَوَفْ
هَانَادُوْةَ عَبَّتْ اَوْ هَبَّ نَمَّ اَلْهُرُّ وَ لَوْ هُنَّ اَبَّ عِيَّهَلْ لِكَبَّ مَسْقَاً وِ شَيْ رُقُبْ جِاصْ اَدَهَلْ اَقَوَفْ

У зот робиъулаввал ойининг ўн иккинчисида душанда куни Мадинага кириб келдилар. У зот туфайли ушбу мусаффо Мадинанинг ҳамма тарафи ёришиб кетди. У зотни ансорлар қабул қилиб олишди. У зот Қубога тушиб, унинг масжидини тақво узра бино қилдилар.

Мадина олдин Амолиқлардан Ясриб исмли киши номи билан аталар эди. Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам ҳижрат қилиб борганларидан сўнг, уни «Тайбаҳ» (гўзал, хушбўй, ёқимли) деб атадилар. Чунки Ясриб сўзи «ёмонлик» маъносини билдирар эди. Кейинроқ шаҳар «Мадинатун-Набий», «Мадинатун-набавия», яъни «Пайғамбар шаҳри» деб номланадиган бўлди. Ўрта асрларга келиб, уни «Ал-Мадинаҳ ал-Мунаввараҳ» – «Мадинаи Мунаввара» деб номлаш урф бўлди.

كِرَابٌ وَّ مَلَسَ وَّلَّصَّ مُمَّهَلْ لِمَيْلَسَتْ وَ ةَالَصَّ نَمَّ يَدَشْ فَرَعَبَ مَيْرَكُ لْ اَدَرَبَقُ مُمَّهَلْ لِرَطْعِ
هَانَادُوْةَ عَبَّتْ اَوْ هَبَّ نَمَّ اَلْهُرُّ وَ لَوْ هُنَّ اَبَّ عِيَّهَلْ لِكَبَّ مَسْقَاً وِ شَيْ رُقُبْ جِاصْ اَدَهَلْ اَقَوَفْ

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар ҳидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва баракотингни ёғдиргин!

ЎН САККИЗИНЧИ АТР У ЗОТНИНГ ХИЛҚАТЛАРИ

عِيَّهَلْ لِكَبَّ مَسْقَاً وِ شَيْ رُقُبْ جِاصْ اَدَهَلْ اَقَوَفْ
هَانَادُوْةَ عَبَّتْ اَوْ هَبَّ نَمَّ اَلْهُرُّ وَ لَوْ هُنَّ اَبَّ عِيَّهَلْ لِكَبَّ مَسْقَاً وِ شَيْ رُقُبْ جِاصْ اَدَهَلْ اَقَوَفْ

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам хилқат ва хулқда энг мукаммал инсон, улуг шахсият, порлоқ ва юксак сифатларга эга зот эдилар. Ўрта бўй, бироз қизиллик аралашган оқ рангли эдилар. Кўзлари кенг, сурма сурилгандек. Киприклари узун. Қошлари ёйдек ва чўзиқ.

نَبِيٌّ دَخَلَ لَيْلَةَ الْهَيْدِ وَالْمَوَدَّةِ بَحْثًا مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَسَاوُ ه-نَسَحَ مَفْلُوحًا عَسَاوُ نَانَسَ أَلْجَلْفُ م
هَانَقُوا نَبِيَّ رُغْلًا نَسَحَ بِأَذْيَدِحْ أَضْعَبَ هَفْنًا يَفْ أَرْي

Тишларининг ораси очиқ. Оғизлари кенг, гўзал. Пешоналари кенг, ҳилол каби эди. Яноқлари теккис. Бурунларида бироз дўнглик кўринар эди. Бурун тоғайлари гўзал, қийғирбурун эдилар.

ثَكَّ بِقَعْلٍ مَحَلَّ لَيْلَةَ الْقِدْسِ دَارَكُلًا مَحْضَنُ يَفْكُلًا طَبَسَ نَبِيَّ كُنْمَلًا نَبِيَّ بَامَ دَيْعَبَ
هَيْلَعُ هَلَلًا يَلَصَّ هَيْفَتَكَ نَبِيَّ وَ هَيْئُ دُأَلًا مَحْشَلًا يَلِإِ هُرْغَشَسُ أَرْلًا مَيْطَعًا هَيْجَلَلًا
هَالَعُ وَ رُؤُلًا هَمَّعُ دَقَّ وَ وَبُّ لَأَمَّ تَخَمَّ لَسَوُ

Икки елкалари ораси узоқ, кафтлари кенг, бўғимлари гўштли, товонлари камгўшт, соқоллари қалин, бошлари катта, сочлари қулоқларининг юмшоқларига тушган эди. У зот соллаллоҳу алайҳи васалламнинг икки кураклари ўртасида нубувват муҳрлари бор бўлиб, уни нур қоплаб, ўраб турар эди.

هَيْكُ سَمَلًا تَخَفَنَّ لِمُ بَيْطًا هُفَرَعًا وَ وُلُّوْ أَلَكَمَّ لَسَوُ هَيْلَعُ هَلَلًا يَلَصَّ هُفَرَعًا وَ
هَاتَرًا بَبَصُّ نَمُ طَخُنِي أَمَّنَا كِهَتْ يَشْمُ يَفْ أْفَكَتَي وَ

У зот соллаллоҳу алайҳи васалламнинг терлари марварид каби эди. Унинг бўйи мушкнинг ҳидидан ҳам хушбўй эди. У зот юрганларида худди баланд тепаликдан тушаётганга ўхшардилар.

رَأْسًا هُنْمُ دَجِيْفَ هَيْفِي رَّشَلًا هَدِيْبَ حَفْصُ مَلَّ حَفْصُ يَمَّ لَسَوُ هَيْلَعُ هَلَلًا يَلَصَّ نَاكَ وَ
نَبِيَّ نَمُ هَلُّ هَسَمُ فَرْغِيْفِي بَّصَلًا سَأَرِي لَعَاهُ غَضِي وَ هَيْرَهَبَعًا حَائِرًا مَوْيَلًا
هَارْدِي وَ هَيْبَّصَلًا

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам кўришадиган кишилари билан муборак қўллари ила кўришардилар. Натижада ўша одам ўз қўлида кечгача абҳарий* бўйларни туяр эди. У зот қўлларини ёш болаларнинг бошларига қўяр, у зотнинг айнан ўша болани ушлаганлари болаларнинг орасида танилиб, яққол билиниб турар эди.

Абҳарий – жасмин ва шу каби ўсимликлар ҳиди.

رَأْمُ هُتَعَانُ لُوقِي هَيْرَدَبَلًا هَلِّيْلًا يَفْرَمَقُلًا وُلَّأَلَتْ هَيْفِي رَّشَلًا هُهَجُ وَ وُلَّأَلَتْ ي
هَارِي رَّشَبَالَ وَ هَلْثَمُ هَدَّعَبَالَ وَ هَلْبَق

У зот соллаллоҳу алайҳи васалламнинг муборак юзлари бадр* кечасидаги ой каби порлаб турар эди. У зотни мақтаган киши: «У зотдан олдин ҳам, кейин ҳам у зотнинг ўхшашларини кўрмадим ва бошқа бирорта ҳам инсон кўрмайди», дер эди.

Бадр – ўн тўрт кунлик ой, тўлин ой.

كِرَابٍ وَمَلَسَ وَصَّ مُهَلِّلِ مَيْلِ سَتِّ وَهَلِّصَ نَمِّي دَشِّ فَرَعَبِ مَيْرِكْ لِي هَرَبَقِ مُهَلِّلِ رَطْعِ
عَلَّيْ

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар ҳидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва баракотингни ёғдиргин!

ЎН ТЎҚҚИЗИНЧИ АТР ХУЛҚ-ОДОБЛАРИ

هَبَّوْثُ غُفْرِي وَوَهْلَعَنْ فُصْحَ يَدِ غُضْ أَوْتِلْ أَوْءَايَ خَلِّ دِي دَشِّ مَلَسَ وَهَلِّعْ هَلِّلِ يَلِّصَ نَاكَ وَ
نِي كِاسَمَلْ أَوْءَارِقُ فُلِّ بَحِّي وَهَلِّسَ رَسِي رَسِي سَبَّ هَلِّهَلِّ مَدِّخِي فُ رِي سَيِّ وَهَلِّشَ بُلِّحِّي وَ
وَرُقْفُلْ هَلِّعْ دَا أَرْقِي قَفْ رُقْحِي أَلِّ وَهَلِّزِي أَنْجُ عِي شِي وَهَلِّضْ رَمِّ دُوعِي وَهَلِّعْ مَسَلِّجِي وَ
هَلِّشْ أ

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам ўта ҳаёли ва тавозели эдилар. Ковушларини ямар, кийимларини ўзлари тикар, қўйларни соғар ва аҳлларининг хизматида гўзал бир суратда елиб-югурар эдилар. У зот фақирларни ва мискинларни яхши кўрар, улар билан бирга ўтирар, уларнинг касалларини кўргани борар, жанозаларига қатнашар эдилар. Фақирлик тупроққа ўтиргизиб, ташвишга солган бирор кишини паст санмас эдилар.

أَلِّ وَهَلِّدُبُّعْلِي وَدَوَّهَلِّ مَرَّأَلِّ عَمِّي شَمِّي وَهَلِّكِي أَمِّبِ ادْحَلِّبِ أَقِي أَلِّ وَهَلِّدَعْمَلِّ لَبِّقِي وَ
هَلِّضْرَلِّ يَضْرِي وَهَلِّلَاعْتَلِّ لَبِّضْعِي وَكُلُّ مَلِّبِ أَهِي

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам узрни қабул қилар, бирор кишига у ёқтирмайдиган ҳолатда рўпара бўлмас эдилар. Бева аёллар ва қуллар билан бирга юрар, подшоҳлардан ҳайбатланмас, Аллоҳ таоло учунгина ғазабланар ва У Зотнинг розилиги учунгина рози бўлар эдилар.

هَافَكَ دَبَّعْ لَأَفْكَ لَهَيْ لِي تَعْفُرْ إِذْ إِ نَمَ أَيَّ عِي طَعْلَابِ نِي دَيْ لِي طَسَابِ أَيَّ مُهْلَلِ لِي

Аллоҳим! Эй икки қўлини ҳадялар билан кенг очувчи Зот! Эй Ўзига банданинг қўллари кўтарилганда уларга кифоя қиладиган Зот!

هَابْ شَأْ أَوْ رِيْطَانِ أَهَيْ فُ هَلْ نَوُكَيْ نِي نَعْيِ دَحْ أَلِ هَوَاتِ فَصَوِ هَوَاتِ فِ هَزَنْتْ نَمَ أَيَّ

Эй ягона зоту сифатларида назири ва ўхшашидан пок бўлган Зот!

هَ أَوْسِ يَلَعْلُ وَغَيْ أَلِ وَ هُزَيْ غِ يَحْ رِيْ أَلِ نَمَ أَيَّ عِي لَزْ أَلِ أَوْ مَدْقُ لِ أَوْ آقْبُ لِي دَرَفَتْ نَمَ أَيَّ وَ

Эй боқийлик, қадимлик ва азалийликда ёлғиз бўлган Зот! Эй Ундан бошқадан умид қилинмайдиган, Ундан ўзгасига таянилмайдиган Зот!

هُ دَشْرَتْ سِ لِي نَمَ هَلْ ضَفَبْ دَشْرَأْ وَ عِي مَوِيْ قُ لِي هَوَتْ رُدُقْ يَلِي مَ أَلِ دَنْتْ سِ لِي نَمَ أَيَّ هَادَتْ سِ أَوْ

Эй барча халқлар Унинг мангу қудратига суянадиган ва тўғри йўл истаган, ҳидоят талаб қилган кишиларни Ўз фазли ила тўғри йўлга бошлайдиган Зот!

هَ أَجْ دَكْ شِ لِي تَ أَمْ لُ طُ نَمَ تَحْ أَرَأْ يَ تِ لِي عِي سِ دُقُ لِي كَرَأُ وَ نَأْبُ مُهْلَلِ كُ لِ أَسَنِ

Аллоҳим! Сендан шак-шубҳа зулматлари, қоронғулигини кетказган муқаддас нурларинг ила сўраймиз.

هُ مُهْلُ وَأَوْ هَوَتْ رُؤُصْ بِي أَيَّ بِنِ أَلِ رِخْ أَوْ هُ نَمَ وَ عِي دَمْحُ مِ لِي تِ أَدْلِ فَ رَشَبْ كَيْ لِي لِسْ وَ تَنَ وَ هَ أَعْمَبْ

Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи васалламнинг зотлари – ўз сурати ила анбиёларнинг сўнгиси, маъноси ила биринчиси бўлган зотнинг ҳурматини Сенга васила қиламиз.

هَ عِي إِدْ هَلِ لِي لُ وَ بَ أَحْ صَ أَبْ وَ عَ أَجْ نِ لِي أَوْ عَمَ لِي سِ لِي نِي فَ سَ وَ عِي رَبُّ لِي نَمَ لِي بَكْ أَوْ كِ هَلْ أَبْ وَ هَلِ لِي نَمَ لِي أَلِ ضَفْ نُوْغَتْ بِي هَلْ لِي مُهْ سِ وَ فُنْ أُولِ دَبْ يَدْلِ عِي لِي ضَفْ أَلِ أَوْ

Яна у зотнинг махлуқотларнинг эминлик юлдузлари, саломатлик ва нажотнинг кемаси бўлган оилаларини ҳамда Аллоҳнинг фазлини истаб жонларини сарф этган, ҳидоят ва афзаллик эгалари бўлган асҳобларини

ҳам,

لَضَفَوَۃٌ مِّنَ بَۡرِۤئَاتِ رَبِّكَ لَوْلَا رِزْقُ رَبِّكَ لَكُنَّ كَالصُّفْهِانِ
هَلَلْنَا

шунингдек, Аллоҳдан фазл ва неъматлар ила хушхабар олган, гўзал сифатлар ва хусусиятларга эга бўлган, У Зотнинг шариатининг хомилларини ҳам (Сенга васила қилиб сўраймизки),

مِنْ مَّكْرُومٍ لِّمَنْ حَرَّمَ وَتَوَكَّلْ عَلَىٰ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِعَيْنِنَا
هَلَلْنَا وَتَوَكَّلْ عَلَىٰ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِعَيْنِنَا

эй Хожамиз! Бизларни сўзда ҳам, амалларда ҳам холис ниятга муваффақ қилгин ва ҳозир бўлганларнинг барчасини талаб-мақсадларини амалга оширгин.

هَلَلْنَا وَتَوَكَّلْ عَلَىٰ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِعَيْنِنَا وَتَوَكَّلْ عَلَىٰ رَبِّكَ
هَلَلْنَا وَتَوَكَّلْ عَلَىٰ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِعَيْنِنَا

Бизларни шаҳватларнинг кишанидан ва қалбий касаликлардан халос қилгин ҳамда Сендан кутган умидларимизни рўёбга чиқаргин.

هَلَلْنَا وَتَوَكَّلْ عَلَىٰ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِعَيْنِنَا وَتَوَكَّلْ عَلَىٰ رَبِّكَ
هَلَلْنَا وَتَوَكَّلْ عَلَىٰ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِعَيْنِنَا

Барча кулфату бало-офатлардан Ўзинг бизга кифоя қилгин ва бизларни нафси ҳавоси тойдирганлардан қилиб қўймагин.

هَلَلْنَا وَتَوَكَّلْ عَلَىٰ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِعَيْنِنَا وَتَوَكَّلْ عَلَىٰ رَبِّكَ
هَلَلْنَا وَتَوَكَّلْ عَلَىٰ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِعَيْنِنَا

Чин иймон гўзалликларини ғар пишиб, яқин бўлиб турган узум бошларидек бизга яқин қилгин. Содир этган барча гуноҳларимизни биздан ўчиргин.

هَلَلْنَا وَتَوَكَّلْ عَلَىٰ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِعَيْنِنَا وَتَوَكَّلْ عَلَىٰ رَبِّكَ
هَلَلْنَا وَتَوَكَّلْ عَلَىٰ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِعَيْنِنَا

Ушбу жамоатимизни нурафшон совғаларинг хазинасидан раҳмату мағфират билан ўрагин ва ҳамиша Ўзингдан бошқадан беҳожат қилгин.

هَلَلْنَا وَتَوَكَّلْ عَلَىٰ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِعَيْنِنَا وَتَوَكَّلْ عَلَىٰ رَبِّكَ
هَلَلْنَا وَتَوَكَّلْ عَلَىٰ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِعَيْنِنَا

Аллоҳим! Албатта, Сен ҳар бир сўровчига ўзгача бир мақом ва имтиёз ҳамда ҳар бир умдворга Сендан орзу-умид қилган нарсасини бериб қўйгансан.

هَلَلْنَا وَتَوَكَّلْ عَلَىٰ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِعَيْنِنَا وَتَوَكَّلْ عَلَىٰ رَبِّكَ
هَلَلْنَا وَتَوَكَّلْ عَلَىٰ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِعَيْنِنَا

Эй Хожамиз! Биз Сенинг хузурингдаги ҳадяларингдан умид қилган ҳолда Ўзингдан сўрамоқдамиз. Сендан умид қилган нарсаларимизни рўёбга чиқаргин.

اَدَّهٗ يَفْرِخُ لَآ اَدَّهٗ لَعَجَّ نَمَلٌ رَجَّ اَلْمَطْعَاوُ هِيَ رَجَّ اَوَاتُ اَعْرَلْ اَحْلُصْ اَوَاتُ اَعْرَلْ اَمَّ مَّهْلَلْ ا
هَ اَنَجْ اَوَا كَرَابُ مَّوِيْلَا

Аллоҳим! Қўрқувларни эминликка айлантиргин. Раҳбарларни ҳам, халқни ҳам Ўзинг ислоҳ қилгин ва ушбу муборак кунда бу хайр мажлисни қилган, ташкиллаштирган кишига ажрларини улкан қилиб бергин.

مُغَيَّ اَثِي غَ اَن قَسَاوُ هِيَ حَرَّةٌ نَمَّ اَلْمَا لَسَا اِلَا دَا لَب رَّ اَسَاوُ دَدَلْبَلَا وَاَدَّهٗ لَعَجَّ اَمَّ مَّهْلَلْ ا
هَ اَبْرَوَا بَسْبَسَلَا وَاَبْسُنَا

Аллоҳим! Ушбу шаҳар ва бошқа Ислон юртларини эмин ва фаровон қилгин ҳамда устимиздан оқими биёбону тепаликларни қамрайдиган ёмғир ёғдиргин.

يَحْيَى نَزْرَبَلَا يَلْ اِن مَرَفَعَجَّ اَن دِّي س هِيَ دِلْ وَاَمَّ اَلْ رَّبَّ حُ مَّ اِلَا دُرْبَلَا وَاَدَّهٗ لَعَجَّ اَمَّ مَّهْلَلْ ا
هَ اَمَّ تَنْ مَّوُ هُ تَبْسُنَا

Ушбу гўзал мавлид чопонларининг тўқувчиси, нисбаси – мансублиги Барзанжийга бориб етадиган, саййидимиз Жаъфарни Ўзинг мағфират қилгин.

هَ اَن كُ سَاوُ هَلْ يَقَمَّ نَبِي بَرَقُ مَّ اَلْ عَمَّ لَعَجَّ اَوُ هِيَ نَمُّ اَلْ اَوَا عَ اَجْرَلَاوَا كَبْرُقَبْ زَوْ فَلَا هَلْ قُ قَحَاوُ

Уни Ўзингга бўлган яқинликни қўлга киритишга ва орзу-умидларига етиштир. Унинг истироҳатгоҳини, масканини муқарраблар билан бирга қилгин.

هَ عَمَّ سَا هَلْ يَلْ اَخْ صَا نَمَّ وَاَوَا رَا قَاوَا اَوَا بَاتَا كَاوَا هِيَ عَاوَا هَ رَ صَحَاوَا هَ زَجَّ عَاوَا هَبَّ يَ عَاوَا هَلْ رُ تَسَاوَا
هَ اَعْ صَاوَا

Унинг айбларини, ожизлигини, нўноқлик ва дудуқликларини Ўзинг ёпгин. Шунингдек, ушбу мавлидни ёзган, ўқиган ва унга қулоқ солган ҳамда тинглаганларнинг ҳам.

هَ اَبْ حَا صَاوَا هَلْ يَ لَعَاوَا هِيَ لُ كُ لَلَا هَ قُ يَ قَحَّ اَلْ نَمَّ يَلْ جَّ تَلْ لَلْ اَبْ اَقْلَاوَا يَلْ عَا مَّ لَسَاوَا لَصَاوَا مَّهْلَلَا
هَ اَلَاوَاوَا هَ رَ صَا نَمَّوَا

Куллий ҳақиқатлар* ичра тажаллийни илк бор қабул қилган зотга ҳамда у зотнинг оилалари, асҳоблари ва у зотга ёрдам берган, у зотни дўст тутган

кишиларга салоту салом йўллагин.

«Куллий ҳақиқат» деганда башарият назарда тутилган.

لَا فَاخْ مَلَأُ رُؤُوسًا تَلَحَّتْ وَهِيَ رَهْوَجٍ طَارِقًا بِبُيُوتِ رَدْلٍ وَفِصْوٍ نَمُنْ أَدَا لَاتَ فَنُشْ أَم
هَالِحٌ دُوقُعِبَ عَفِي نُ مَلَأُ

Зотан, қулоқлар у зотнинг дурдек васфларидан гавҳар болдоқлар билан зийнатланди ҳамда олий йиғинларнинг кўкслари унинг шодалари билан безанди.

ءَايَبُنَّ أَلِمَتْ أَخِي دَمْحُمُ أَلْوَمَ وَأَنْ دِيَّ سَيَلَعِ مَيْلِ سَنَّتِ أَلْمَتِ أَوَّالِ صِلَا لَضْفَأُ
نِي عَمَّ جَلَّ وَبِأَخْ صَاوِلَ آيَلَعِ وَنِي لَسْرُ مَلَأُ

Саййидимиз ва хўжамиз, анбиё ва пайғамбарларнинг сўнгисига ҳамда у зотнинг оилаларига, асҳобларига – барча-барчаларига энг афзал саловатлар ва энг тугал саломлар бўлсин!

بَرَّهَلَلُ دُمَّ جَلَّ أَوْ نِي لَسْرُ مَلَأُ يَلَعِ مَالَسَوَ وَنُوفِ صَيَّ أَمَّ عَزَّ لَبَّرَ كَبَّرَ نَخْبُ
نِي مَلَأُ

Сенинг Роббинг, иззат Робби улар қилаётган васфдан покдир. Ва юборилган Расулларга салом бўлсин! Оламларнинг Робби Аллоҳга ҳамд бўлсин!

Таржима Аллоҳ азза ва жалланинг фазли ва ёрдами билан 31/01/2013м. 19/03/1434 ҳ. да ўз ниҳоясига етди.

Аллоҳдан камчилик ва нуқснларимизни афв этиб, ушбу озижона уринишимиздан мусулмонларни манфаатдор этишини сўраймиз! Амин!